

Bestuursrapportage (Berap) 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Inleiding Bestuursrapportage 2021	6
Covid-19 maatregelen	8
Programma Sociaal Domein	24
Doelenboom Sociale Zaken	25
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	29
Verklaring verschillen programma Sociaal Domein	32
Programma Ruimte	33
Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH	34
Verklaring verschillen programma Ruimte	37
Programma Economie en vrije tijdsbesteding	38
Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme	39
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	42
Verklaring verschillen programma Economie en Vrije tijdsbesteding	44
Programma Fundament	45
Doelenboom Dienstverlening en klantcontact	46
Doelenboom Bedrijfsvoering	48
Verklaring verschillen programma Fundament	50
Financiële positie en ontwikkeling	51

Inleiding

Inleiding Bestuursrapportage 2021

Algemeen

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage (hierna te noemen Berap) van 2021 aan. Met de Berap wordt tussentijds verantwoording afgelegd door het college aan de raad over het behalen van de doelstellingen uit de programmabegroting 2021. De verantwoording gaat over de periode van 1 januari tot 1 augustus 2021.

In de Berap wordt een financieel overzicht gegeven. Per programma en per onderwerp wordt op basis van de doelenbomen 2021 gerapporteerd over de relevante afwijkingen in de uitvoering. Als er geen afwijking is, dan wordt er niets vermeld. Ook wordt per programma een verklaring van de financiële verschillen opgenomen. Het hoofdstuk 'Financiële positie en ontwikkeling' bevat het financiële rapportagedeelte van deze Berap.

Realisatie doelstellingen programmabegroting 2021

Met onze sluitende programmabegroting 2021 willen wij voorzieningen in stand blijven houden. Mensen die dit het hardst nodig hebben, moeten op ons kunnen blijven rekenen. En ondanks de steeds krappere wordende financiële situatie, kunnen wij tot nu toe aan die toezegging voldoen. Deze Berap sluit met een voordeel van € 676.454,-.

In deze inleiding lichten wij er enkele ontwikkelingen uit die bijdragen aan het behalen van de doelen uit de programmabegroting 2021. Als het behalen van de doelen uit de programmabegroting 2021 niet volgens planning verloopt, dan wordt dat aangegeven bij de doelenbomen. Gebeurtenissen met impact die in het eerste deel van 2021 spelen zijn o.a. Corona en Kanaal Almelo – de Haandrik. In de bijlage geven wij de laatste stand van zaken over Corona. De problemen rondom Kanaal Almelo de Haandrik zijn van grote invloed op de leefsituatie van de bewoners daar. Dat vraagt ook om een stevige inzet van de ambtelijke capaciteit van de gemeente Twenterand, o.a. op het gebied van ruimte, bestuursadviesing, communicatie, vergunningverlening, toezicht en handhaving en het sociaal domein. Door daar prioriteit aan te geven kan dat ten koste gaan van de voortgang van werkzaamheden op genoemde gebieden.

Binnen het programma Sociaal Domein zijn wij voortdurend bezig om onze inwoners mee te kunnen laten doen aan de samenleving. Dat doen we door te werken aan een duurzaam vernieuwd en betaalbaar sociaal stelsel en zorglandschap. Dit is mede uitgewerkt in een transformatieprogramma. De financiële opgave daarin is een stevige, vooral ook omdat de bijdrage vanuit het Rijk, ondanks de extra bijdrage 2021, nog steeds achterblijft bij de daadwerkelijk kosten bij Jeugd en Wmo. Vergrijzing is een voorbeeld waardoor een toenemend beroep op de Wmo wordt gedaan. De oplopende kosten, in deze Berap nog gedekt door de Reserve Sociaal Domein, baren ons echter wel zorgen.

Binnen het programma Ruimte liggen de grootste opgaven bij klimaatverandering en toekomst bestendig wonen. Wij kunnen op dit moment beperkt tegemoetkomen aan de afspraken daarover tussen overheden in het Interbestuurlijk Programma en het Klimaatakkoord.

De opgave binnen het programma Economie en Vrijtijdsbesteding is vooral het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Dat betekent partijen bij elkaar brengen die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van het maatschappelijk effect. Het organiseren van het goede samenspel tussen die partijen moet leiden tot een meerwaarde voor Twenterand.

Het werven van voldoende gekwalificeerde medewerkers is één van de grootste uitdagingen binnen het programma Fundament en is de afgelopen periode erg lastig gebleken. Dat is iets wat in de hele organisatie wordt gevoeld, maar vooral ook bij het programma Economie. De krappere wordende arbeidsmarkt is daar een belangrijke oorzaak van.

Financiële toelichting

Per programma is aangegeven of ontwikkelingen leiden tot bijgestelde ramingen. Het gaat dan om relevante afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen in de Programmabegroting 2021. De uitwerking van de concrete maatregelen vanuit de zoekrichtingen (Programmabegroting 2018), verbouw gemeentehuis en versterken Maatschappelijke Onderneming (MO) Soweco, komen bij de betreffende doelenboom aan de orde.

Deze Berap sluit met een voordeel van € 676.454,-. Voorgesteld wordt om het positief saldo te storten in de Algemene Risico Reserve. De grootste voor- en nadelen waarover in deze Berap gerapporteerd wordt zijn:

Programma Sociaal Domein:

- oplopende kosten Huishoudelijke Ondersteuning Wmo voorzieningen en kosten Jeugd (gedekt door

de reserve Sociaal Domein).

Programma Ruimte:

- hogere kosten voor openbare verlichting € 46.560,-;
- afboeken vordering afvoeren bouwafval € 61.773,-.

Programma Economie:

- financieel effect bevrozen tarieven sport, nadeel € 14.908,-;
- klimtouwinstallatie de Stamper en chloorsysteem de Zandstuve, totaal nadeel € 26.000,-.

Programma Fundament:

- de meicirculaire laat een voordeel zien in de algemene uitkering van € 922.000,-;
- voordeel toeristenbelasting van € 50.000,-;
- de post ICT geeft een nadeel van € 230.000,-. Dit nadeel deed zich ook voor bij de jaarrekening 2020 en is al meegenomen in de kadernota 2022.

Covid-19 maatregelen

Informatie impact corona, peildatum eind augustus 2021

Inleiding

De gevolgen van corona doen zich ook in 2021 nog gelden. Gedurende vrijwel het gehele jaar is er sprake van beperkingen die invloed hebben op het maatschappelijk leven en de economie. Dat heeft zich deels ook vertaald in financiële gevolgen voor de gemeente en deze zijn samengevat in onderstaande tabel, waarin zowel kosten als inkomsten in de vorm van compensatiebijdragen zijn weergegeven.

Op dit moment is het beeld dat de compensatie in omvang de kosten overtreft. Daarbij wordt opgemerkt dat dit een voorlopig beeld is en dat er nog kosten kunnen komen.

	Onderwerp	Toelichting	bron	omvang landelijk	betreft tijdvak	omvang Twenterand	komt binnen via	Werkelijke boe-kingen 2021 c.q verplichting	naar/uit reserve
	RESTANT 2020 IN RESERVE CORONA								€ 632.538
Uitgaven	Jeugd	Het jongerenwerk van Zorgsaam heeft samen met Impacter doormiddel van Rijkssubsidie (subsidieregeling Perspectief jeugd en jongeren) een project opgestart om jongeren meer perspectief te bieden in Coronatijd. Jongeren zijn samen met de professional aan de slag gegaan om acties en activiteiten die maatschappelijke effecten van corona bestrijden op te starten. 134 jongeren hebben zich opgegeven waarvan er 103 jongeren succesvol het traject hebben afgerond (sommige trajecten lopen nog). Er is voor de subsidieregeling 'mentale ondersteuning en welzijn' input gehaald uit het werkveld. Deze input wordt momenteel nog verwerkt. Daarnaast is er een bijdrage gedaan aan ieder kind een Sint, SJDH en Reflection 'jongeren aan zet'.						€ 5.377	€ - 5.377
Uitgaven	POH jeugd	Extra bijdrage van € 15.000 t.b.v. inzet poh jeugd						€ 15.000	€ - 15.000
Inkomsten	Perspectief jeugd en jongeren 2020	Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een Jeugdpakket van € 58,5 miljoen wil het kabinet een impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Gemeenten ontvangen extra middelen t.b.v. de inzet van jongerenwerkers in achterstandswijken. Een bedrag van € 40 miljoen wordt aan de algemene uitkering toegevoegd: € 21 miljoen voor 2020 en € 19 miljoen voor 2021. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief aan de Tweede Kamer van 16 december 2020 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 35420, nr. 207)	maartbrief	21 mln	2020	€ 28.817	algemene uitkering		€ 28.817
Inkomsten	Perspectief jeugd en	zie regel hierboven	maartbrief	19 mln	2021	€ 26.626	algemene		€

	jongeren 2021						uitkering		26.626
Inkomsten	Perspectief jeugd en jongeren 2022	ZonMW subsidie aangevraagd inzake Perspectief voor de jeugd. Bedrag van € 49.550 toegekend.	subsidie		2021	€ 49.550	ZonMW		€ 49.550
Inkomsten	Jongerenwerk	Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket verlengd tot eind 2021. Het kinder- en jongerenwerk speelt ook een signalerende rol op het gebied van psychische problemen of huiselijk geweld. Er is voor de extra inzet op jongerenwerk een bedrag van € 14 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief aan de Tweede Kamer van 12 februari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 25295, nr. 988)	maartbrief	14 mln	2021	€ 19.131	algemene uitkering		€ 19.131
Inkomsten	Mentale ondersteuning 2021	Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Als onderdeel van het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl van 12 februari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 25295, nr. 988)10 zet het kabinet daarom met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door bijvoorbeeld: geven van trainingen, zoals weerbaarheidstrainingen, inzet op extra coaching van jongeren, inrichten van meer inloophuizen waar jonge ervaringsdeskundigen andere jongeren hulp bieden voor mentale ondersteuning, inrichten van buddyprojecten waarbij jongeren gekoppeld worden aan een leeftijdsgenoot voor mentale steun. Om dit te kunnen realiseren is een bedrag van € 11,5 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief aan de Tweede Kamer van 12 februari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 25295, nr. 988)	maartbrief	11,5 mln	2020/2021	€ 16.074	algemene uitkering		€ 16.074
Inkomsten	Activiteiten en ontmoetingen	Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal	maartbrief	8 mln	2021	€ 11.061	algemene uitkering		€ 11.061

		welzijn. Daarom zetten we met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door inzet op meer mogelijkheden tot ontmoeting in (tijdelijk onbenutte) ruimten zoals bibliotheken, buurthuizen, wijkcentra, sporthallen en evenementenhallen beter en veilig te benutten voor sociale en ondersteuningsactiviteiten. Er is een bedrag van € 8 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief aan de Tweede Kamer van 12 februari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 25295, nr. 988)							
Inkomsten	Jeugd aan zet	Het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) (uitgevoerd door de ministeries van VWS, SZW en OCW) is van harte bereid om de jongeren in deze crisistijd te ondersteunen. Via dit programma wordt al een grote groep jongeren bereikt en tijdens de coronacrisis extra ondersteund. Het programma MDT zit nog in de groeifase en zoekt meer verbinding met gemeenten, zodat het programma MDT kan doorgroeien naar een landelijk dekkend netwerk. Om deze win-win situatie te versterken wordt ook ten behoeve van de wintereditie van Jeugd aan Zet een financiële bijdrage verstrekt van € 3,1 miljoen aan gemeenten in Nederland. Er nemen 307 gemeenten deel en per gemeente is een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld ²⁴ . Hiermee kunnen gemeenten in deze coronatijd jongeren ondersteunen en tegelijkertijd kunnen jongeren een maatschappelijke bijdrage leveren waar deze nu nodig is.	meicirculaire	3,1 mln.	2021	€ 10.000	algemene uitkering		€ 10.000
Uitgaven	Bijzondere bijstand TONK	Er is weinig gebruik gemaakt van deze TONK-regeling. Slechts drie aanvragen. Dat is conform de landelijke trend. Verruiming van de regeling daar waar het gaat om de drempelbedragen hebben we overwogen, maar we zijn uiteindelijk niet hiertoe overgegaan, omdat dit geen merkbaar resultaat heeft opgeleverd bij gemeenten die dit wel hebben gedaan.							€ 81.435
Inkomsten	Bijzondere bijstand TONK	De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun	maartbrief	65 miljoen, er is een toezegging gedaan voor meer budget, dit is hier nog	Q1 2021	€ 81.435	algemene uitkering		

		<p>inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken. Maar ook burgers die al in 2020 ingestroomd zijn in een uitkering (WW, Bijstand of Tozo) vanwege de coronacrisis, maar waarvoor de hoogte van de uitkering onvoldoende is om de vaste lasten te betalen, komen in aanmerking voor de TONK. De TONK kan dan voorzien in (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten. Het beschikbare budget voor de TONK is verhoogd naar een bedrag van € 260 miljoen voor het eerste half jaar van 2021. Voor het eerste kwartaal van 2021 komt € 65 miljoen beschikbaar via de Algemene uitkering van het gemeentefonds volgens de eerder afgesproken verdeelsleutel. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld. Voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche wordt gekeken of de verdeelsleutel aanpassing behoeft op basis van wat in de praktijk zichtbaar is over het gebruik van de regeling. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief aan de Tweede Kamer van 21 januari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 35420, nr. 217).</p>		niet verwerkt.					
Uitgaven	Afvalverwerking	<p>Twenterand: In 2020 lag de eindafrekening van Rova € 39.000 hoger dan geraamd. Dit is opgevangen binnen het product. De verwachting is dat 2021 ook wordt overschreden door o.a. meer aanlevering restafval en extra logistieke kosten door corona die Rova bij ons in rekening brengt. Bij de jaarrekening zal bekeken worden wat het nadeel door corona is v.w.b. huisvuil en dan zal dit bedrag t.l.v. de coronamiddelen worden gebracht.</p>							

Inkomsten	Afvalverwerking	Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Veel gemeenten hebben contracten gesloten met een variabele prijs voor de verwerking hiervan. Deze prijs is door de brede toestroom, gestegen. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding. Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald. In overleg met de VNG is besloten de kosten ad € 32 miljoen voor 2020 te vergoeden. Een bedrag van € 28 miljoen is toegevoegd aan de algemene uitkering. De overige € 4 miljoen is toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds.	maartbrief	28 mln		€ 50.590	algemene uitkering		€ 50.590
Uitgaven	Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	Deze middelen zijn nog niet besteed. Sinds januari 2020 loopt de uitvoering van het Actieplan "Samen tegen Eenzaamheid" met een eigen beschikbaar budget en waarover qua voortgang met enige regelmaat door ons wordt gerapporteerd. Door een vroege start met eenzaamheidsbestrijding loopt Twenterand binnen de regio enigszins voorop maar er is nog veel van doen om de in het actieplan gestelde ambities waar te maken. Hoewel hier hard aan wordt getrokken, ontbrak het de projectgroep medio mei - juni aan tijd & capaciteit om hier op korte termijn extra activiteiten aan toe te voegen. De door het ministerie van VWS beschikbaar gestelde regio-adviseur gaf echter bij de projectgroep aan dat de extra middelen elders in den lande veel gebruikt worden voor doorontwikkeling van de bestaande eenzaamheidsaanpak en dat deze middelen vermoedelijk ook in 2022 besteed zullen mogen gaan worden. Wij stellen daarom voor deze middelen toe te voegen aan het voor het actieplan Samen tegen Eenzaamheid beschikbare budget en de komende tijd samen met de welzijnsorganisatie te onderzoeken welke extra activiteiten praktisch haalbaar zijn. Er wordt voorzichtig gedacht wordt aan de opzet van huisbezoeken 75+. Ook dit is echter een zeer arbeidsintensief project dat de nodige professionele begeleiding vergt.						€ 67.515	€ -

Inkomsten	Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	Eenzaamheid is door corona toegenomen. Op lokaal niveau zetten gemeenten met lokale partners al in op het bestrijden van eenzaamheid. Maar nog niet iedereen wordt persoonlijk bereikt. Het kabinet stelt middelen ter beschikking zodat – via gemeenten en lokale partners – kan worden ingezet op onder meer de volgende acties: ? Extra contact met ouderen: huisbezoeken, digitaal en belcontact. Hierdoor ontstaat tevens meer zicht op hoe het werkelijk met ouderen gaat. ? Extra helpende handen: boodschappen, hulpvragen doorzetten, helpen contact met anderen te maken. ? Inzet op verbinding tussen mensen: creëren van meer mogelijkheden elkaar coronaproof te ontmoeten, mensen aan elkaar koppelen om samen activiteiten te organiseren. ? Extra inzet op zingeving: alternatieve dagbesteding helpen organiseren, deelname culturele activiteiten. Aan de algemene uitkering wordt € 36,5 miljoen toegevoegd voor het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief van 12 februari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 25295, nr. 988)	maartbrief	36,5 mln		€ 67.515	algemene uitkering		
Uitgaven		Verlies Soweco door corona						€ 39.045	€ - 39.045
Uitgaven	Extra begeleiding kwetsbare groepen	Er is een enquête geweest over de inzet van deze gelden. De rode draad in deze antwoorden is beweging. Op dit moment zijn hier nog geen concrete plannen voor. Hier willen we samen met organisaties naar gaan kijken. Er zijn plannen om in september mantelzorgers een extra waardering te geven. De verwachte kosten hiervan liggen rond de €7.000.						€ 7.000	€ 78.296
Inkomsten	Extra begeleiding kwetsbare groepen	De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er	maartbrief	37 mln	2021	€ 85.296	algemene uitkering		

		<p>komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extra in te zetten op het organiseren van alternatieve dagbesteding om structuur te creëren in de dag. - Het bieden van passend vervoer en extra locaties voor alternatieve en verspreide vormen van dagbesteding die voldoen aan de RIVM-richtlijnen die nog niet zijn gefinancierd via de meerkostenregeling voor Wmo en Jeugd. - Extra ambulante begeleiding om proactief mentale en sociale problemen op te sporen (extra huisbezoeken). - Extra (begrijpelijke) informatievoorziening over wat kan en mag en veilig is. <p>Er wordt voor 2021 een bedrag van € 37 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de extra begeleiding van kwetsbare groepen. Daarnaast wordt de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang met € 10 miljoen verhoogd (zie paragraaf 3.1-2). Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief van 12 februari 2021 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 25295, nr. 988)</p>							
Uitgaven	voorschoolse voorzieningen peuters	<p>In mei 2021 zijn de laatste uitgaven geweest m.b.t. de kosten voor de compensatie van de eigen bijdrage van ouders.</p> <p>Totale uitgaven: € 8.843 (eind 2020 was er totaal aan rijksbudget € 69.610,- beschikbaar (daarvan was nog € 14.296,- over van 2020, wat in de reserve corona is gestort). Vervolgens is er in 2021 nog een bedrag van € 10.453,- aan rijksgeld binnengekomen voor de compensatie van de eigen bijdrage van ouders. Totaal was er dus € 24.749,- beschikbaar. Het restant wat nu nog over is betreft een bedrag van € 15.906.</p>						€ 8.843	€ 1.610
Inkomsten	Mutaties voorschoolse voorziening peuters	Vergoeden eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peuteraanbod, SMI en Voorschoolse Educatie	maartbrief	5,1 mln		€ 10.453	decentralisatie uitkering		€ -

		(VE) Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen om een bepaalde groep ouders die kosten hebben gemaakt voor kinderopvang tijdens de sluiting van de opvang van 16 december tot 8 februari te vergoeden. Het betreft ouders die in deze periode een eigen bijdrage hebben betaald voor de gemeentelijke regelingen rondom kinderopvang (Sociaal medische indicatie, Voorschoolse Educatie en het peuteraanbod). Voor de periode van 16 december tot 8 februari wordt de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters in verband hiermee met € 5,1 miljoen opgehoogd. Met deze ophoging kunnen gemeenten de eigen bijdrage van de ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen vergoeden voor de tweede periode van sluiting. De verdeling van het toegevoegde bedrag vindt plaats naar rato van het aandeel van iedere gemeente in de decentralisatieuitkering Voorschoolse voorziening peuters voor het jaar 2021. Bijlage 3.1-2 bevat de bedragen per gemeente.							
Uitgaven	Extra inhuur tbv achterstanden jeugd	De coronapandemie heeft voornamelijk in mentale zin zijn effect op jongeren. Bij jongeren die zich om welke redenen dan ook al in een problematische situatie bevinden, constateren we als gevolg van de coronapandemie een toename van het aantal hulpvragen. Dit heeft geleid tot een groei van de wachtlijst bij onze jeugdconsulenten. Tijdelijke capaciteitsuitbreiding is hiervan het directe gevolg. De kosten hiervan worden uiteindelijk gedekt uit de corona-reserve.						€ 57.000	€ - 57.000
Inkomsten	Meerkosten corona 2021 - WMO 2015 en Jeugdwet	In de voorjaarsnota 2021 heeft het kabinet een eerste raming van de omvang van de meerkosten in het sociaal domein opgenomen (€ 141 miljoen). Hiermee onderschrijft het Rijk de afspraak over de meerkosten nogmaals. Deze raming is gebaseerd op de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. In de raming is rekening gehouden met het effect van vaccinaties en het afschalen van een deel van de maatregelen vanaf	aankondiging meicirculaire						

		de zomer. Dit budget is indicatief en wordt nog niet als voorschot aan gemeenten uitgekeerd. Dit ter voorkoming van verdeelproblemen bij het definitief vaststellen van de compensatie. De raming wordt, volgens afspraak, geactualiseerd in de najaarsnota, nadat onderzoek naar de omvang van de meerkosten heeft plaatsgevonden om tot een betrouwbare raming te komen voor de meerkosten in 2021. Op basis van die definitieve raming wordt de omvang van de compensatie vastgesteld en bij decembercirculaire 2021 uitgekeerd aan gemeenten. Zowel het onderzoek als besluitvorming over de compensatie vindt in gezamenlijk overleg tussen het Rijk en VNG plaats							
Inkomsten	Reële compensatie inkomstenderving	De gemeenten ontvangen van het Rijk compensatie voor de gedeelde inkomsten van 2020 op basis van het verschil tussen begrote inkomsten 2020 (gegevens begroting) en gerealiseerde inkomsten 2020 (gegevens jaarrekening). De compensatie betreft in ieder geval de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. Voor de leges geldt dat, wanneer er een groot verschil blijkt tussen begrote en gerealiseerde leges, dit nader door het Rijk en de VNG zal worden bekeken. Het Rijk zal, zodra de eerste jaarrekeningen van de gemeenten bekend zijn (naar verwachting medio juli) starten met het in beeld brengen van de derving per gemeente. De uitkomst van de derving zal ter verificatie aan de betreffende gemeente worden voorgelegd. De gemeenten ontvangen na afronding van het verificatieproces een voorlopige indicatie van de compensatie. Het streven is dat voor alle gemeenten de definitieve hoogte van de compensatiebedragen in het najaar bekend is en om deze bedragen vervolgens in december 2021 aan gemeenten uit te keren. Over de details van het proces zullen gemeenten (in overleg met de VNG) de komende maanden nader worden geïnformeerd.	aankondiging meicirculaire						
Inkomsten		€ 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van medeoverheden door onder andere het kwijtschelden van huren.	aankondiging mei circulaire						

Uitgaven	Re-integratie	De inkomsten worden betrokken bij de reguliere werkzaamheden waarbij werk met werk wordt gemaakt.						€ 152.765	€ -
Inkomsten	Re-integratie	Flankerend beleid: re-integratie van bijstandsgerechtigden: Het kabinet stelt in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar (€ 40 miljoen in 2020; € 90 miljoen in 2021 inclusief afdracht aan het BTW-Compensatiefonds). Daarnaast ontvangen gemeenten in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie (€ 50 miljoen inclusief afdracht aan het BTW Compensatiefonds)	decembercirculaire	90 mln	2021	€ 152.765			
Inkomsten	Schulden en bijzondere bijstand	Flankerend beleid: gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand: Het kabinet stelt in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020; € 30 miljoen in 2021) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020; € 10 miljoen in 2021) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek	decembercirculaire	40 mln	2021	€ 51.779			€ 51.779
Uitgaven	Cultuur	De gemeente Twenterand heeft rijks gelden ontvangen in 2020 en 2021 om financiële steun te geven aan buurtcentra, jeugd vrijwilligersorganisaties en culturele organisaties vanwege het coronavirus. Er zijn 11 organisaties die een aanvraag voor 2020 hebben ingediend en 9 organisaties hebben een aanvraag voor 2021 ingediend. Er zijn nog gelden beschikbaar in de reserve. Deze gelden kunnen benut worden voor een nog op te richten algemeen steunfonds corona. Dit algemene steunfonds kan mogelijkheden bieden voor organisaties die nu geen beroep op regelingen kunnen doen maar wel financiële nood hebben. Hiervoor dient wel een subsidieregeling te worden vastgesteld. De verwachting is dat in het derde kwartaal 2021 opnieuw rijks gelden beschikbaar komen voor corona voor cultuur en buurt- en dorps huizen.						€ 148.251	€ 38.186
Inkomsten	Cultuur	In de Kamerbrief Uitwerking maatregelen tweede specifieke pakket voor de culturele en creatieve sector ³⁴ van 16 november jl. gaat de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in op de verdeling van de reeds eerder toegekende € 149,7 miljoen ter	decembercirculaire		2021	€ 90.846	decentralisatie uitkering		€ -

		<p>ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden. De verdeling van de middelen vindt plaats naar rato van de Iv3-uitgaven van 2019 aan cultuur. Daarmee is het bedrag dat gemeenten krijgen, gerelateerd aan de aanwezige culturele infrastructuur die door gemeenten wordt ondersteund. Let op: hier zit ook al het bedrag van het 5e pakket bij in. Dit is een indicatief bedrag (€ 95.591), def. bedrag wordt vastgesteld in de septembercirculaire.</p>							
Inkomsten	Cultuur	<p>Het kabinet heeft besloten om de steunpakketten voor de culturele en creatieve sector te verlengen. In totaal gaat het om € 147,25 miljoen voor het derde kwartaal. Hiervan is € 45 miljoen voor instellingen in de basisinfrastructuur, instellingen die subsidie ontvangen via de Erfgoedwet en instellingen met een meerjarige subsidie van de rijkscultuurfondsen. € 25 miljoen is voor verlenging van de directe steun aan makers. € 25,75 miljoen is voor de opengestelde monumentenlening van het Nationaal Restauratiefonds, de termijn hiervoor is verlengd. Voor de regionale en lokale cultuur reserveert het ministerie van BZK € 51,5 miljoen voor gemeenten en provincies. Dit bedrag komt bovenop de € 60 miljoen voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen in de eerste helft van 2021. (Tekst meicirculaire; Daarnaast reserveert het kabinet voor het derde kwartaal 2021 € 51,5 miljoen voor de regionale en lokale cultuur waarvan € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale culturele infrastructuur)</p>	aankondiging mei circulaire			€ 95.591			
Uitgaven	Verkiezingen	<p>Bij de in 2021 gehouden Tweede Kamerverkiezingen waren, door de te nemen coronamaatregelen, de kosten hoger dan regulier. Hiervoor zijn van het rijk compensatiegelden ontvangen.</p>						€ 28.817	€ 14.151
Inkomsten	Verkiezingen	<p>Het kabinet stelt een aanvullende compensatie van € 26,9 miljoen ter beschikking aan gemeenten in verband met de maatregelen die vanwege COVID-19 aanvullend noodzakelijk zijn voor de Tweede</p>	decembercirculaire		2021	€ 42.968	decentralisatie uitkering		

		Kamerverkiezing. Daarvan wordt € 22 miljoen uitgekeerd via het gemeentefonds. Deze compensatie van € 22 miljoen is bedoeld voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen, het drukken, opslaan en beveiligen van stembescheiden, de portokosten van briefstembescheiden, het instellen van afgiftepunten en van briefstembureaus. Dit bedrag wordt uitgekeerd in de vorm van een decentralisatie-uitkering op basis van het aantal kiesgerechtigden per gemeente.							
Uitgaven	Extrakosten toezicht en handhaving	<p>Gemeente moet toezicht houden op naleving van alle regels. Dit kan leiden tot toename van kosten toezicht en handhaving, door extra inzet van medewerkers, overwerk en mogelijk extra inhuur.</p> <p>Twenterand: De toezicht en Handhaving op de coronamaatregelen vraagt extra inzet van de Boa's. Dit gebeurt deels zonder extra kosten te maken door een andere prioritering op de werkzaamheden en door minder tijd te besteden aan beleidsmatig werk. In toenemende mate wordt een beroep gedaan op de boa's waardoor de gemaakte prioritering niet altijd houdbaar is. Bovendien komen er nog evenementen die de inzet verder zullen verhogen. Hiervoor is budget gevraagd (ad. € 57.000 t.l.v. de corona reserve). Helaas is het niet gelukt hierop in te huren tot nu toe. Dit heeft onder meer te maken met krapte op de arbeidsmarkt.</p>						€ 57.000	€ - 57.000
Uitgaven	Lagere uitgaven stimulerings lokale economie	<p>Door de crisis zullen meerdere ondernemers en winkels failliet gaan. Dit leidt tot meer leegstand in het centrum, minder activiteiten, etc. waardoor de gemeente extra beleid ontwikkelt met bijbehorende kosten om de lokale economie weer een zwengel te geven.</p> <p>Twenterand: In 2020 was er het 1e crisisarrangement, een bonnenactie, die is afgerond (€ 20.000). In 2021 wordt invulling gegeven aan het 2e crisisarrangement (in totaal € 30.000); het eerste deel, een horeca actie, loopt nu en een tweede bonnenactie is de volgende activiteit. Daarnaast is een 3e crisisarrangement (€ 10.000) aangevraagd voor Twenterand Bruist.</p>						€ 40.000	€ -

Inkomsten	Lokale economie	Provinciale subsidie t.b.v. lokale economie als gevolg van corona			2021	€ 40.000	Provincie		€ -	
Uitgaven	Lagere inkomsten uit verhuur of exploitatie	<p>"De TVS-regeling is bedoeld voor de verhuurders van sportaccommodaties die (een deel van) de huursom in de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 hebben kwijtgescholden aan amateursportorganisaties. De tegemoetkoming wordt aangevraagd door verhuurders, zoals gemeenten, sportbedrijven of particuliere verhuurders.</p> <p>Waar moet aan worden voldaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> - De huur moet daadwerkelijk schriftelijk zijn kwijtgescholden voordat de aanvraag wordt ingediend. - De huurder moet voldoen aan de definitie van een amateursportorganisatie, zoals benoemd in de regeling. <p>Elke vereniging wordt schriftelijk geïnformeerd over de kwijtschelding.</p> <p>Voor het eerste kwartaal is in totaal € 50 miljoen beschikbaar, voor het tweede kwartaal € 30 miljoen. Bij overschrijding van het beschikbare bedrag wordt er naar rato verstrekt. Alle aanvragers ontvangen dan hetzelfde percentage van hun aanvraag. De verwachting is dat er voldoende beschikbaar is voor alle aanvragen.</p> <p>Als u meerdere sportaccommodaties heeft, dan kunt u voor alle accommodaties samen subsidie aanvragen. U ontvangt het bedrag na toekenning in één keer op uw rekening. We doen eens per kwartaal een aanvraag voor alle verhuurde sportaccommodaties. De kwijtschelding van de huur over het 4e kwartaal 2020 en het 1e kwartaal 2021 bedraagt € 97.236. Hiervan is € 72.605 gecompenseerd, de rest komt tlv de reserve corona.</p>						€ 97.236	€ - 24.631	
Inkomsten	Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties	<p>In 2021 is de aanvraag voor het 4e kwartaal 2020 en de aanvraag voor het eerste kwartaal 2021 reeds ingediend. Voor het vierde kwartaal is een compensatie ontvangen van € 22.469 en voor het 1e kwartaal 2021 is € 50.136 ontvangen. De aanvraagperiode voor het 2 kwartaal ligt tussen 26 juli en 19 september 2021 en moet nog worden ingediend. Een bedrag van € 24.844 komt in aanmerking voor compensatie".</p>	min. VWS (DUS-i)			€ 72.605			€ -	
Uitgaven	Zwembaden en	Lagere entree-opbrengst zwembaden de Stamper en							€ 99.571	€ -

	ijsbanen	de Zandstuve							
Inkomsten	Zwembaden en ijsbanen	<p>Zwembaden en ijsbanen zijn een onmisbaar onderdeel van de Nederlandse sportinfrastructuur. Gemeenten en exploitanten van deze accommodaties hebben er het afgelopen jaar alles aan gedaan om deze accommodaties open te houden.</p> <p>Vanwege de coronamaatregelen was dit economisch niet rendabel, maar het was maatschappelijk wel zeer wenselijk. Om de financiële gevolgen te verzachten is er voor 2020 € 100 miljoen beschikbaar en € 80 miljoen voor de eerste helft van 2021.</p> <p>Voor 2020 is een spuk bijdrage aangevraagd en toegekend voor de Zandstuve voor € 28.821 en voor de Stamper € 70.750 voor gemiste opbrengsten zwembad. Van 16 augustus 2021 tot en met 17 oktober 2021 kan er een aanvraag worden ingediend voor de tweede ronde, die geldt voor het eerste en tweede kwartaal van 2021.</p>	VNG/ VWS				€ 99.571		€ -
Uitgaven	Openbare gezondheidszorg	Extra kosten huisartsen: huur covid unit en huur locatie Klaampe en Punt t.b.v. grieprik						€ 13.997	€ - 13.997
Uitgaven	Diverse overige corona gerelateerde kosten	<p>I.v.m. corona zijn diverse beschermings- en veiligheidsmaatregelen getroffen, denk aan kuchschermen (publieksbalies), posters, desinfectiedispensers en communicatie/attentie materiaal en thuiswerken.</p> <p>Het gaat hier om een verzameling van kleinere kostenposten.</p>					€ 7.840	€ - 7.840	

Programma Sociaal Domein

Inleiding

Het sociaal domein is volop in beweging, ook in de Gemeente Twenterand. Met het sociaal domein bedoelen we de zorg en ondersteuning, werk en inkomen, (passend) onderwijs en overig preventief beleid rond jeugd en gezondheid. Deze onderwerpen vormen dit programma. Dit programma streeft er naar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en participeren én daar zelf over regie over voeren. Zowel thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of in het werk. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. We zijn als gemeente een vangnet voor kwetsbare inwoners. De inhoudelijke visie voor dit programma staat in onze nieuwe integrale beleidsnota Sociaal Domein 2019-2023.

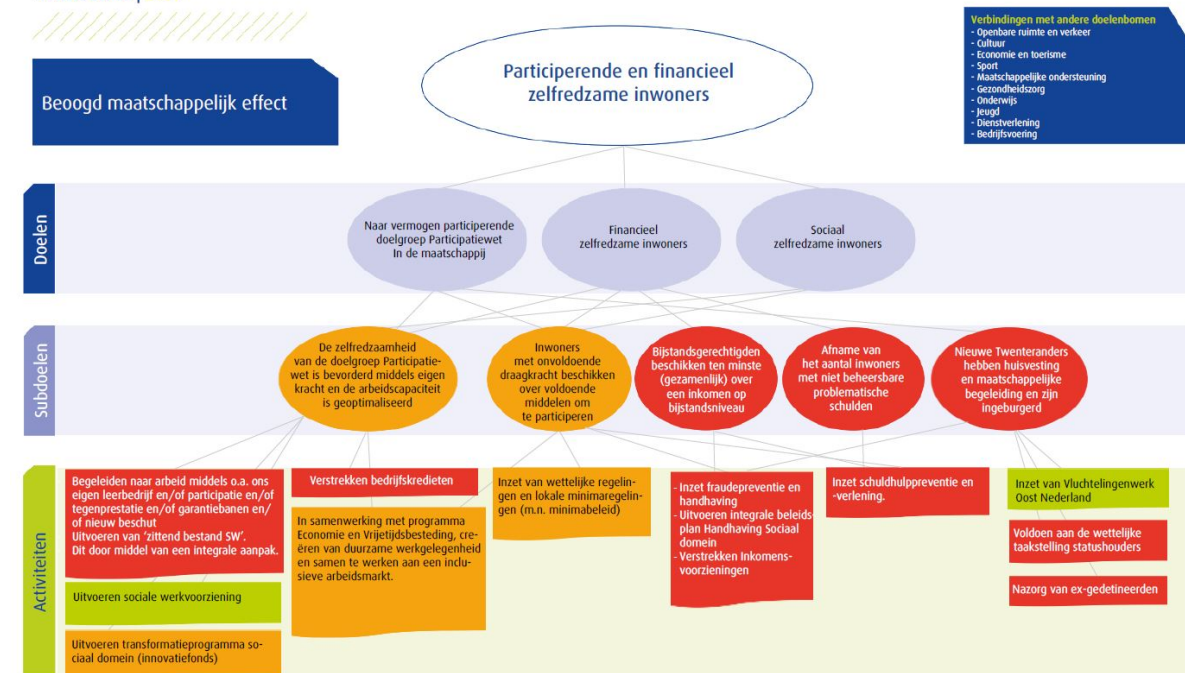
Onze programma-opgave wordt in hoofdlijnen omschreven als de focus op inhoudelijke vernieuwing met een andere cultuur en werkwijzen in het sociale domein. Dit heet met een ander woord ook wel de transformatie van het sociaal domein. We zijn op weg naar een duurzaam vernieuwd en betaalbaar sociaal stelsel en zorglandschap, waar onze inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Vernieuwen en besparen gaan hand in hand. We realiseren samen met partners vrij toegankelijke voorzieningen op maat, bevorderen innovatie en ondersteunen de eigen kracht van individuen en gezinnen. In ons Transformatieprogramma sociaal domein is dit nader uitgewerkt.

Transformeren is nodig want ondertussen is er ook een stevige financiële opgave. Er is meer zich op middelen van het Rijk, maar het nieuwe kabinet moet dit bevestigen en middels een hervormingsagenda verwachten wij wederom budgetdalingen. Jeugd maar ook Wmo met de toenemende vergrijzing zien wij daarom nog steeds als een stevig risico is in het meerjarenbeeld. Met de aanwezige kostenstijgingen is bijsturing daarom nog steeds urgent. Hierbij kijken we naar preventie, de rol van eenieder waaronder de gemeente en integrale oplossingen op maat (1 gezin, 1 plan, 1 regie) en vooral ook samenwerking in en buiten het sociale domein.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom

Sociale zaken | 2021

Inhoudelijk perspectief

Belangrijkste focus is dat inwoners meedoen en financieel zelfredzaam zijn. Veel inwoners met een kwetsbare arbeidsmarktpositie komen nog steeds moeilijk of niet aan de slag. Er zijn nog (te) veel inwoners met een kwetsbare arbeidsmarktpositie.

De gemeente Twenterand wil een inclusieve arbeidsmarkt realiseren. Hierin wordt iedereen met arbeidsvermogen in staat gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt. Om dit te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en inwoners zoveel mogelijk in staat stellen om een bijdrage te leveren. Dit ook als het gaat om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking of (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor is draagvlak en creativiteit nodig. Het lokale minimabeleid helpt de inwoners met minder budget om bijvoorbeeld te kunnen sporten of een bezoek te brengen aan het museum maar ook wanneer er schulden zijn, het voorkomen van schulden of hulp bij de betaling van bijzondere kosten van het bestaan. Het minimabeleid biedt ondersteuning zodat iedere inwoner mee kan doen.

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners.

Doel: Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet In de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Doel: Financieel en sociaal zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding is een van de dingen die meedoen in de samenleving mogelijk kan maken. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor de meest kwetsbaren uit onze samenleving ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk.

Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en

volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken.

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en de arbeidscapaciteit is geoptimaliseerd

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de mens. Als betaald werk voor langere tijd niet mogelijk is, dan kijken we op welke manier iemand toch actief kan blijven. Dat kan vrijwilligerswerk zijn of een creatieve dagbesteding.

Natuurlijk kan onderwijs ook helpen om sneller een baan te vinden. Het doel is dat iedereen mee kan blijven doen en zich actief inzet voor de samenleving.

Met de introductie van de Participatiewet, de wet banenafpraak en quatum arbeidsbeperkten is de toon gezet om een inclusieve arbeidsmarkt te ontwikkelen. Een arbeidsmarkt waarin iedereen met arbeidsvermogen in staat wordt gesteld om mee te doen op de arbeidsmarkt.

Dit is een flinke opgave, waar we aan werken in het ontwikkelprogramma Economie-Werk. Om dit doel te realiseren moeten organisaties en ondernemers inclusief gaan denken en iedereen zoveel mogelijk in staat te stellen om naar vermogen bij te dragen in de organisatie.

Hierbij gaat het ook om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking (denk hierbij aan beschut en garantiebannen) of een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hier is niet alleen draagvlak voor nodig, maar ook creativiteit.

De gemeente probeert hierin sociaal ondernemen te bevorderen, goede social return (SROI) afspraken te maken, advisering op het gebied van de banenafpraak, functiecreatie etc. Om het sociaal ondernemen te meten, zetten we in op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO).

Daarnaast werken we samen met ondernemers, Werkplein, onderwijs en SW-bedrijven aan creatieve oplossingen voor deze opgave.

Activiteiten

- **Uitvoeren sociale werkvoorziening**

Sociale Werkvoorziening

Op dit moment voert de Gemeenschappelijke Regeling SOWECO (verder Soweco) de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.

In juni 2020 hebben de gemeenten echter besloten om Soweco op te heffen en lokaal uitvoering te gaan geven aan de Wsw. In het inrichtingsplan is het Lokaal plan uitvoering Wsw verder uitgewerkt. Dit najaar zal vervolgens de NUO formeel starten, de gemeente Twenterand een dienstverleningsovereenkomst zal gaan sluiten. Een transitieplan is in de maak en ook het liquidatieproces loopt volop. Ondertussen is er blijvende aandacht voor het personeel en gaat het plaatsingsproces van niet regeling gebonden personeel richting een afrondende fase. Bij de ontwikkelingen in de WSW wordt onze adviesraad sociaal domein steeds periodiek betrokken. De Raad wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken, waarbij ook de voortgang van de inclusieve arbeidsmarkt - zoals verwoord in de betreffende motie - aan de orde zal komen.

Zoekrichting: renderen en vitale netwerken: versterken van de MO SOWECO

Met de kadernota 2018 en begroting 2019 is ook de zoekrichting renderende en vitale netwerken vastgesteld. Deze zoekrichting biedt perspectief om meer samen met de samenleving voor elkaar te krijgen door te investeren in netwerken. Maar ook om meer inkomsten te genereren en strategische allianties te sluiten met partijen die eveneens maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen.

Een onderdeel van deze zoekrichting is de samenwerkingsovereenkomst met Extend. Vanwege de opheffing van de GR en de teleurstellende resultaten worden de trajecten afgeschaald. De financiële

consequenties kunnen binnen het budget van bijstand worden opgevangen.

Subdoel: Inwoners met onvoldoende middelen beschikken over voldoende middelen om te participeren

De gemeente Twenterand heeft met de investering van het Minimabeleid de afgelopen jaren een stevige basis neergezet. De komende jaren richten we ons op met name op preventie en nieuwe verbindingen.

Activiteiten

- **Inzet van wettelijke regelingen**

In mei 2021 is de nieuwe agenda schuldenaanpak vastgesteld. Daaruit voortvloeiend hebben we in 2021 een aantal nieuwe initiatieven opgepakt. Zo zijn we de samenwerking met Stichting Leergeld Twente (SLT) en Stichting Urgente Noden Twente (SUN) aangegaan. SLT verzorgt onder meer de laptopverstrekking voor schoolgaande kinderen uit minimagezinnen en SUN ledigt urgente noden die niet op één of andere manier vergoed worden van inwoners van Twenterand. (Aanvragen hiervoor kunnen gedaan worden door een intermediair.)

Ook hebben we het adviesrecht bij schuldenbewinden geïmplementeerd. Dit houdt in dat de gemeente Twenterand gebruik maakt, om kort na de rechtelijke uitspraak van een onderbewindstelling vanwege schuldenproblematiek, advies te geven over voortzetting dan wel wijziging/stopzetting van het bewind. Twenterand is ook initiatiefnemer en trekker van een regionale werkgroep die als doel heeft om gemeenten te helpen bij implementatie van het adviesrecht en te komen tot een regionaal convenant met bewindvoerders. Inmiddels maken 11 gemeenten uit Twente en de Achterhoek en Stadsbank Oost Nederland (SON) deel uit van de werkgroep.

Tot slot hebben we een start gemaakt met het uitrollen van stress sensitieve dienstverlening. Stress sensitieve dienstverlening komt voort uit mobility mentoring en houdt kortweg in dat de gemeente in haar dienstverlening zoveel mogelijk rekening houdt met de situatie en de daarmee vaak gepaard gaande stress van de klant. In juni 2021 hebben we aan aantal interne opleidingssessies gehad voor onze medewerkers in het sociaal domein. In 2022 rollen we dit verder uit. Ook externe partners als Mijande Wonen zijn hierin geïnteresseerd.

Tegelijkertijd heeft uw raad vanaf 2021 besloten tot een bezuiniging op het minimabeleid van jaarlijks € 50.000. Deze bezuiniging bewerkstelligen we door aanscherping van de bijzondere bijstandsrichtlijnen en verlaging van de individuele inkomenstoelage. Zowel de beleidsregels bijzondere bijstand als de verordening individuele inkomenstoelage zijn halverwege 2021 hiertoe gewijzigd vastgesteld. Door deze latere ingangsdatum staat de bezuiniging voor 2021 onder druk. Het effect hiervan zal worden opgemaakt bij de jaarrekening 2021.

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

De gemeente is op grond van de Huisvestingswet verplicht om aan de (halfjaarlijkse) taakstelling te voldoen.

Activiteiten

- **Uitvoeren regierol nieuwe wet Inburgering**

Financiële ontwikkelingen veranderopgave inburgering

Per 1 januari 2022 wordt de gemeente Twenterand verantwoordelijk voor de uitvoering van de veranderopgave inburgering. Onze gemeente moet nieuwe Twenteranders in dit nieuwe stelsel ondersteunen om sneller te starten met inburgering en beter Nederlands te leren. Het doel van het

nieuwe inburgeringstelsel is om nieuwkomers snel volwaardig mee te laten doen aan de Nederlandse samenleving.

Financiële uitdagingen

De gemeenten ontvangen in het nieuwe stelsel structureel uitvoeringsbudget en budget voor inburgeringsvoorzieningen. De rijks financiering van inburgeringsvoorzieningen is op dit moment onderwerp van discussie. Alle gemeenten ontvangen in totaal € 10.000 voor de financiering van een inburgeringstraject. Er zijn drie soorten inburgeringstrajecten, te weten:

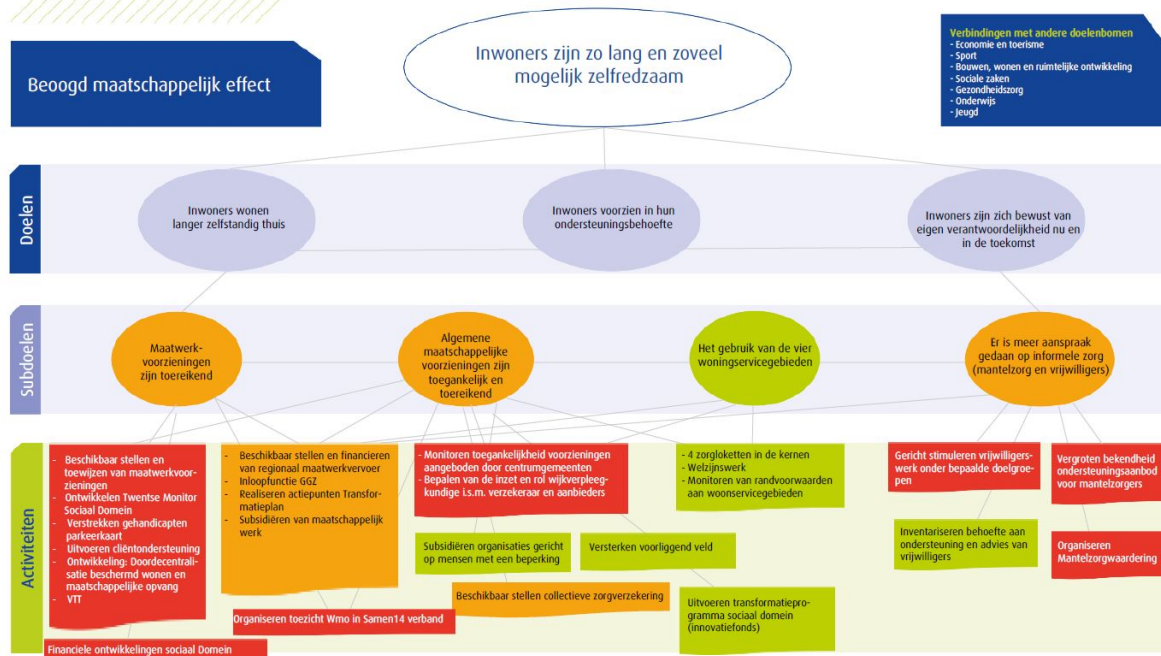
1. De Z-route, wanneer de inburgeraar minder leerbaar is;
2. De B1-route, wanneer de inburgeraar voldoende leerbaar is;
3. De Onderwijsroute, wanneer de inburgeraar meer dan gemiddeld leerbaar is.

In Twents verband is de B1-route aanbesteed, waarbij de trajectprijs voor een inburgeringstraject net onder de € 10.000 blijft. Echter, bij de onderwijsroute is bij de marktconsultatie duidelijk geworden dat de minimale prijs ver boven de € 10.000 kwam te liggen. Op grond van deze marktconsultatie is in Twents verband besloten om deze aanbesteding voorlopig op te schorten en de VNG de opdracht te geven om bij de ministeries te pleiten voor voldoende middelen om dit inburgeringstraject te financieren. Bij de Z-route, waar op dit moment de voorbereidingen in gang zijn, zal het ook een uitdaging zijn, om met de structurele rijksmiddelen het gehele traject te kunnen financieren. Wij zullen uw Raad via de stand van zaken notities op de hoogte houden van de financiële uitdaging en de ontwikkelingen binnen de veranderopgave inburgering.

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Maatschappelijke ondersteuning | 2021

Inhoudelijk perspectief

In de komende jaren wordt als ontwikkeling gezien de vergrijzing, het langer zelfstandig wonen en het toenemen van (rijks)taken op lokaal niveau. Zoals de doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in 2022. De financiële opgaven op het gebied van de decentralisaties blijven voor de aankomende jaren fors en brengen grote risico's met zich mee. Daarom zijn we al geruime tijd bezig met vernieuwing en verandering, transformatie. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners om hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Door een toename van de eigen kracht en samen kracht, wordt in de toekomst minder aanspraak gemaakt op maatwerkvoorzieningen en wordt meer beroep gedaan op vrij toegankelijke voorzieningen in het 'voorveld'. Het inzetten van preventie en het versterken van het voorveld blijft een belangrijke opdracht voor de komende jaren. Het is belangrijk dat inwoners de weg naar vrij toegankelijke voorzieningen weten te vinden. De rol van de gemeente is om ondersteuning te blijven bieden daar waar het echt nodig is. De transformatie betreft niet alleen de inwoners, maar ook instellingen en onze eigen organisatie. De organisatieontwikkeling is mede ingegeven door de beweging in het sociaal domein. Regie én samenwerking lokaal en regionaal zijn nodig om deze opgave het hoofd te bieden. Een integrale aanpak met jeugd en welzijn, maar ook met participatie is nodig om te zorgen dat kennis en ervaring uit deze domeinen optimaal worden benut om maatschappelijk winst te bereiken. Met de komst van het Twents model in 2019 werken we meer resultaatgericht en kunnen we meer maatwerk bieden voor de inwoner. Door afnemende rijksmiddelen en toenemende kosten - zeker door vergrijzing - is het financiële meerjarenperspectief voor het sociaal domein somber. Het geeft noodzaak tot een bijsturing in het sociaal domein. In 2018 is de integrale beleidsnota sociaal domein vastgesteld, met daarin de volgende thema's: omkijken naar elkaar, economisch vitale inwoners, iedereen doet mee en thuis is het fijn en veilig. Deze thema's dragen bij aan verdere transformatie van het sociaal domein en om de grote financiële tekorten te beperken.

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven. Daartoe werken we er aan om de inwoners zo lang dit mogelijk en wenselijk is zelfstandig thuis te laten wonen. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We zorgen voor goed ingerichte woonservicegebieden. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners op hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Daar waar nodig zetten we een maatwerkvoorziening in om in de ondersteuningsbehoefte van de inwoner te voorzien.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Een maatwerkvoorziening is een voorziening op individueel niveau, bijvoorbeeld, een scootmobiel, huishoudelijke ondersteuning of dagbesteding.

Activiteiten

- **Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein**

Financiën Wmo en Jeugd

De financiën sociaal domein blijven nu maar ook in de toekomst onze nadrukkelijke aandacht vragen. Vol energie wordt via transformatie en aanvullende onderzoeken zoals de VNG-visitatiecommissie en VNG-uitvoeringskracht dieper dan ooit gekeken naar onze situatie en - daar waar mogelijk - bijgestuurd. Met andere woorden, we streven vernieuwing(en) en efficiëntere inzet van middelen na in het sociaal domein.

We beginnen deze Berap met het landelijke nieuws. Zoals eerder gemeld in de raadsbrief van de meicirculaire ontvangt Twenterand afgerond € 1 miljoen vanwege de extra kosten jeugdhulp (macro € 613 miljoen). De compensatie is geen budgettair voordeel, maar is bedoeld voor:

- Vormgeven consultatiefunctie ggz, tegengaan wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek en tegengaan verdringing van andere uitgaven bij gemeenten, € 228 miljoen macro
- Uitbreiden aantal praktijkondersteuners jeugdzorg, € 10 miljoen macro
- Extra inzet en regie op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, € 200 miljoen macro
- Regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg, € 55 miljoen macro. Dit laatste bedrag wordt in de komende septembercirculaire verwerkt en zal ook landelijk worden ingezet.
- Daarnaast nog € 120 miljoen macro via specifieke uitkeringen (voor een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's).

Omdat de zich kosten niet allemaal in 2021 zullen voordoen worden de extra middelen in deze Berap in de reserve sociaal domein gestort, zodat de uitgaven daar te zijner tijd uit gedekt kunnen worden. Onze lokale insteek is om deze middelen in het perspectief te plaatsen van de opgave die meekomt met de komende extra middelen 2022 voor jeugdhulp.

Ondanks dat deze extra financiële middelen voor jeugd beschikbaar zijn gesteld door het kabinet, blijven we de financiële ontwikkelingen in het sociaal domein nauwlettend volgen en blijft het een

terugkerend punt, waarover meermaals door het college ook de noodklok is geluid richting Den Haag. Met wederom de nodige ontwikkelingen in het sociaal domein, te denken valt aan corona maar ook financiële ontwikkelingen, komt deze berap weer tot stand. Dat de financiële ontwikkelingen in het sociaal domein ons zorgen blijven baren, wordt dan ook duidelijk op basis van het algemene beeld in het sociaal domein, namelijk dat er - vanwege de overschrijding van het budget op Jeugd en een overschot op Wmo - per saldo sprake is van tekort van € 275.000,- ten opzichte van de begroting 2021. Het negatieve beeld van Jeugd (- 1,27 miljoen tekort t.o.v. de begroting 2021) wordt gecompenseerd door de Wmo (circa + 1 miljoen t.o.v. de begroting van de begroting). Dit beeld is herkenbaar want ook in de jaarrekening was deze verschuiving al zichtbaar. In deze Berap gaan wij dit administratief ook zo verwerken. De toename van aantallen en complexiteit van zaken die hieronder ligt is ook in onze toegang merkbaar.

Gezien de uitkomsten zetten we verder in op de ingezette lijn qua interventies en maatregelen, die succesvol zijn gebleken. In samenhang met landelijke ontwikkelingen (onder andere de vertaling van de langere termijn effecten van het verdeelmodel) en de corona-effecten zal bij de jaarrekening pas echt bezien kunnen worden hoe het sociaal domein financieel exact uitkomt. Ook dit jaar is corona van invloed geweest op het sociaal domein, waarbij nog duidelijk dient te worden wat de na-effecten in sociale problematiek van corona zijn, er sprake kan zijn van inhaalzorg c.q. een boeggolf in zorgverlening en meerkosten continuïteitsbijdragen voor instellingen met daarbij de vraag of er voldoende compensatie voor coronakosten komt van rijkswege, en natuurlijk hoe lang deze periode nog voort zal gaan duren.

Huishoudelijke ondersteuning

Zoals meermaals al is aangegeven, waaronder recent nog in de kadernota 2022, is er sprake van meer aanvragen voor Huishoudelijke Ondersteuning, onder andere door het abonnementstarief, de vergrijzing/langer zelfstandig thuis wonen. Ook zijn er kostenstijgingen door reële tarieven. Dit is ook als zodanig bevestigd in de jaarrekening 2020 en deze lijn lijkt zich nu ook wederom door te gaan zetten. We hebben nu te maken met een overschrijding van € 475.000, dit wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein. Om op de geschetste financiële problematiek het hoofd te bieden wordt gekeken naar kostenbesparingen. Een eerste stap hierin is al gezet in de vorm van de was- en strijkservice als beheersmaatregel.

Woonvoorzieningen en rolstoelen

Onder de noemer "Woonvoorzieningen" vallen de door aannemers uit te voeren woningaanpassingen en de door de gecontracteerde leverancier geleverde trapliften. De plaatsing van het aantal trapliften en het aantal woningaanpassingen vertoont een stijgende lijn, zo ook de hiermee gemoeide kosten. Dit was reeds voorzien in de begroting, echter onvoldoende. De verder oplopende kosten is het gevolg van de ontwikkeling dat ouderen in toenemende mate langer thuis blijven wonen en hun woningen ondanks toenemende lichamelijke beperkingen toegankelijk, doorgankelijk en bruikbaar moeten blijven. Ook regionaal neemt het aantal verstrekte woonvoorzieningen toe. Andere oorzaak in de kostenstijging kan het wegvallen van de inkomensgerelateerde eigen bijdrage zijn, welke vervangen is door het abonnementstarief van € 19,00 per maand. Dit heeft mogelijk een drempelverlagend effect. Dit heeft tot gevolg dat de raming moet worden bijgesteld met € 200.000, dit wordt gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Samenvattend zien we dat meer dan de rekeningeffecten nu doorwerken in deze Berap en dat de reserve sociaal domein meer onder druk komt. Bij de komende begroting komen we terug op de effecten voor 2022. Er is reeds bij de kadernota 2022 al enigszins geanticipeerd.

Verklaring verschillen programma Sociaal Domein

Verklaring verschillen programma Sociaal Domein

Programma Sociaal Domein

Lasten

Doelenboom Sociale zaken	101.214,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	-551.377,00
Doelenboom Gezondheidszorg	3.388,00
Doelenboom Onderwijs	7.537,00
Doelenboom Jeugd	1.477.275,00
	<hr/>
	1.038.037,00

Baten

Doelenboom Sociale zaken	0,00
Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning	58.530,00
Doelenboom Gezondheidszorg	0,00
Doelenboom Onderwijs	-87.740,00
Doelenboom Jeugd	0,00
	<hr/>
	-29.210,00

Totaal programma Sociaal Domein 1.008.827,00

Het nadeel van € 1.008.827 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Sociale zaken: budget is bijgesteld door verhoging van de rijksbijdrage Inburgering en indexering SW (inkomst wordt verantwoord op programma Fundament).

Maatschappelijke Ondersteuning: kosten huishoudelijke ondersteuning € 475.000 en wmo voorzieningen (woningaanpassingen) € 200.000 (€ 675.000 wordt gedekt uit de reserve sociaal domein). Voor verdere toelichting zie tekst bij de doelenboom Maatschappelijke ondersteuning.

Onderwijs: de huurgelden van de brede school Vroomshoop waren niet goed geraamd. Dit levert voor deze berap een voordeel van € 87.000 op.

Jeugd: per saldo met doelenboom Maatschappelijke ondersteuning een verhoging van € 275.000 (uit reserve sociaal domein). Voor verdere toelichting zie tekst bij de doelenboom Maatschappelijke ondersteuning.

Programma Ruimte

Inleiding

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 juli 2022. De werkzaamheden voor de invoering van de omgevingswet liggen op schema.

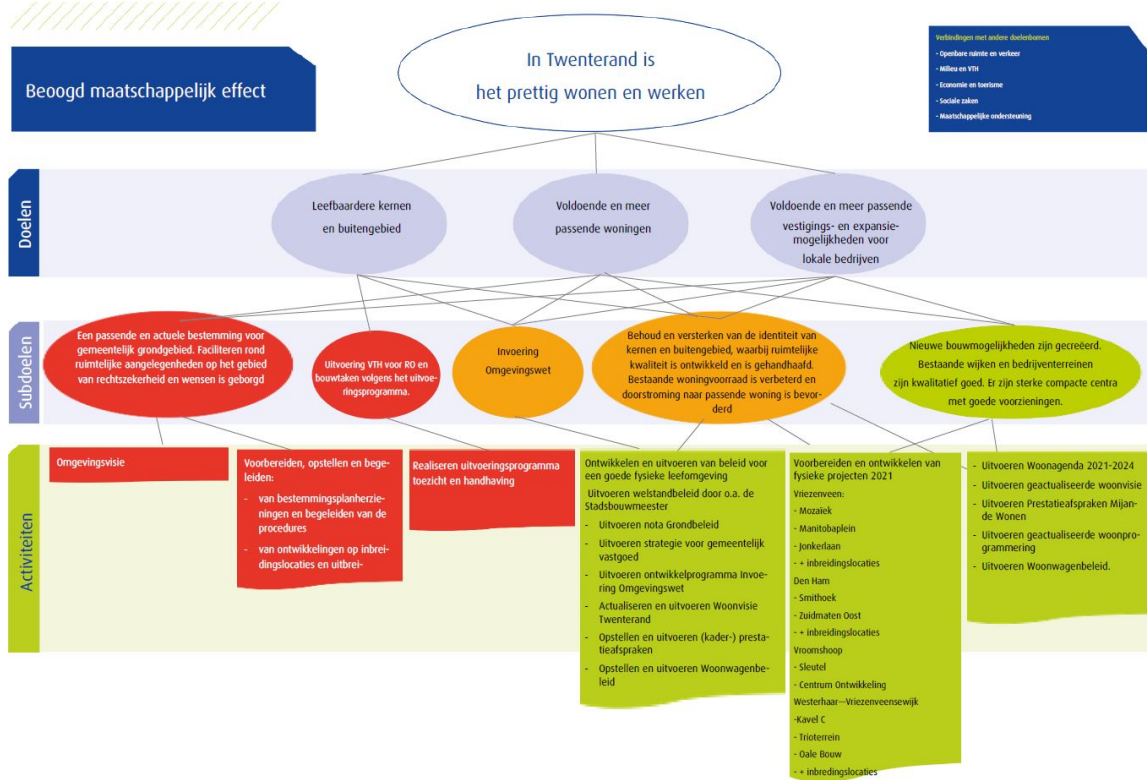
Door vertrek van een collega ligt de uitvoering van de klimaattaken stil en loopt vertraging op.

Taken voor Doelenboom Veiligheid zoals mediation / externe veiligheid worden uitbesteed. Het budget hiervoor wordt overschreden. Voor volgend jaar wordt een hoger bedrag meegenomen in de begroting.

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH

Doelenboom

Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en VTH | 2021

Inhoudelijk perspectief

Uitvoering toezicht en handhaving Ruimtelijke Ordening en bouwtaken

De gemeente Twenterand staat voor de uitdaging om met aanzienlijke bezuinigingen in het vooruitzicht de belangen van ondernemers en inwoners van Twenterand goed en professioneel te behartigen. Om dit te kunnen bewerkstelligen wil de organisatie meer projectmatig gaan werken. Op deze wijze willen we ook het hoofd bieden aan de opgaven die ons te wachten staan.

Omgevingswet

In 2022 treedt de Omgevingswet en de daarbij horende processen in werking. Hier wordt nu, in 2020, al aan gewerkt. In 2021 zal dat verder geïntensiveerd worden. Om de organisatorische veranderingen goed ingebed te krijgen zal 2021 in het teken staan van verbeteringen. Verbeteringen in onze manier van werken, de producten (adviezen, voorstellen en besluiten) die wij produceren en verbeteringen in onze werkprocessen. Twenterand werkt professioneel en daar zijn we trots op, maar de invoering van de Omgevingswet en alle processen en documenten die daarvoor moeten worden gewijzigd zullen veel inzet vragen. Daarom zal de huidige manier van werken tegen het licht worden gehouden. Daar waar wijzigingen noodzakelijk zijn, zullen deze worden ingevoerd. Daar waar efficiency behaald kan worden om nog effectiever te kunnen werken, zal een slag gemaakt worden.

Daarnaast zal 2021 ook in het teken staan van het opstellen van de Omgevingsvisie. Door middel van participatietrajecten zullen deze visie en de daarbij behorende omgevingsprogramma's worden vormgegeven.

In de Kadernota 2020 is voor de invoering van de Omgevingswet tot en met 2024 jaarlijks een budget beschikbaar gesteld. Uit een herijking van dit budget blijkt dat de beschikbaar gestelde bedragen jaarlijks met €100.000,- kunnen worden vermindert.

Omgevingsdienst Twente

Onze begroting kwam tot en met 2021 overeen met de begroting van de ODT. Vanaf 2022 is dat niet meer het geval en dient onze bijdrage aan de ODT jaarlijks met €100.000,- extra te worden verhoogd. Voorbereiden en ontwikkelen fysieke projecten

Het aanbod van de woningmarkt staat onder druk. De inbreidingslocaties Smithoek en Mozaïek worden met prioriteit ontwikkeld. Allerlei ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de centrumontwikkelingen Vriezenveen en Vroomshoop, Vitaal Sportpark en nieuwe ontwikkelingen vragen op het gebied van de fysieke leefomgeving een grotere inzet van onze organisatie.

Strategie Gemeentelijk vastgoed

In 2021 werkt de gemeente verder aan haar strategie voor het gemeentelijke vastgoed. Het opstellen en van de Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed is een belangrijke opgave. Met deze routekaart zal het gemeentelijk vastgoed worden verduurzaamd.

Beoogd maatschappelijk effect

In Twenterand is het prettig wonen en werken.

Doel: Leefbaardere kernen en buitengebied

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Voldoende en kwalitatief goede woningen

Om voldoende en kwalitatief goede woningen te bouwen is van belang om te weten waar vraag naar is, zowel voor de korte als lange termijn. Het toevoegen van kwalitatieve goede woningen is belangrijk voor de opgaven die op de gemeente af komen. Hierbij zijn locaties van de ontwikkelingen erg belangrijk en tevens doelgroepen, zoals starters en ouderen, waarvoor wordt gebouwd. Inbreiding gaat hierbij voor uitbreiding. Bij de ontwikkeling wordt ook sterk gekeken naar de duurzaamheid en leefbaarheid van de gemeente.

Doel: Voldoende en meer passende vestigings- en expansiemogelijkheden voor lokale bedrijven

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Subdoel: Invoering Omgevingswet

De aanleiding voor de Omgevingswet is te vinden in onze samenleving: de behoefte aan eenvoudigere regelgeving, meer inzichtelijkheid en samenhang, meer afwegingsruimte en toch een goede bescherming van onze leefomgeving. In die zin is de Omgevingswet geen ontwikkeling an sich, maar een set regels, instrumenten en cultuurtransitie als gevolg van ontwikkelingen.

Denk aan de toenemende digitalisering, klimaatverandering, demografische verschuivingen, de steeds mondigere samenleving, etc. Als beleid succesvol wil zijn, dan houdt men het best rekening met die globale ontwikkelingen. Maatschappelijke ontwikkelingen en hun impact op de fysieke leefomgeving zijn immers niet los te zien van de veranderingen op wereldschaal.

In die zin is de Omgevingswet dus een welkom hulpmiddel waarmee we vorm kunnen geven aan ontwikkelingen.

Activiteiten

- **Omgevingsvisie**

In 2021 wordt de Omgevingsvisie vastgesteld en een start gemaakt met het omgevingsprogramma voor het buitengebied.

- **Uitvoeren ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet**

Subdoel: Behoud en versterken van de identiteit van kernen en buitengebied, waarbij ruimtelijke kwaliteit wordt ontwikkeld en is gehandhaafd

Elke kern heeft haar eigen geschiedenis, verschijning en karakter. Door adequaat in te springen op veranderingen en ontwikkelingen kan de identiteit van kernen en het buitengebied worden behouden of juist worden versterkt gestuurd door bijvoorbeeld welstandsnota, nota kwaliteitsimpuls groene omgeving en woonvisie. In de fysieke projecten wordt de identiteit en de ruimtelijke kwaliteit zichtbaar. Voor het platteland is het de bedoeling een antwoord te krijgen op het groeiend oppervlakte van vrijkomende voormalige bedrijfsbebouwing, resulterend in een substantiële vermindering van de verstening van het buitengebied.

Activiteiten

- **Ontwikkelingen Kanaal Almelo - de Haandrik**

In de begroting voor 2021 was kanaal Almelo-de Haandrik niet opgenomen als activiteit, daar het toen nog geen item was. In 2021 hebben we hier veel tijd ingestoken. Voor ambtelijke ondersteuning / inhuur hebben we een toezegging van de Provincie gekregen voor € 200.000.

Daarnaast hebben we voor het beoordelen van de Omgevingsvergunning (Vervangen Damwanden) en de ontvangen Handhavingsverzoeken (circa 90 stuks) expertise ingehuurd in de vorm van een deskundig Ingenieursbureau en een advocatenkantoor. De geraamde kosten van het Ingenieursbureau bedragen € 103.000 ex BTW. De kosten van het advocatenkantoor worden ingeschat op € 25.000 (ex BTW). In de jaarrekening zullen we de uitgaven c.q. inkomsten over 2021 inzake kanaal Almelo-de Haandrik verantwoorden.

Verklaring verschillen programma Ruimte

Verklaring verschillen programma Ruimte

Programma Ruimte

Lasten

Doelenboom Openbare orde en veiligheid	8.907,00
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer	46.560,00
Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH	61.773,00
Doelenboom Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH	0,00
	<u>117.240,00</u>

Baten

Doelenboom Openbare orde en veiligheid	0,00
Doelenboom Openbare ruimte en verkeer	-4.670,00
Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH	0,00
Doelenboom Bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling en VTH	0,00
	<u>-4.670,00</u>

Totaal Programma Ruimte 112.570,00

Het nadeel van € 112.570 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Openbare orde en veiligheid: Het budget Integrale veiligheid wordt al jaren overschreden. Dit bedrag wordt nu eenmalig opgehoogd met € 18.000, in de kadernota 2023 zal om een structurele ophoging gevraagd worden. Algemeen onderhoud brandkranen is structureel verlaagd naar € 7.500.

Openbare ruimte en verkeer: hogere kosten (€ 46.560) voor openbare verlichting door het niet verlengen van het contract met Spie. Dit was een goedkoop contract, echter er werd onvoldoende gepresteerd. Gedurende het komende half jaar wordt onderhoud tijdelijk verricht door van Gelder en de komende tijd zal benut worden om samen met 7 Twentse gemeenten te bekijken op welke manier dit werk opnieuw aanbesteed zal worden.

Duurzaamheid, Milieu en VTH: De vordering voor het afvoeren van het bouwafval met purdelen wordt ingetrokken. Dit is een eenmalig nadeel van € 61.773.

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding

De opgave op het terrein van Economie en Vrijtijdsbesteding is het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente. Dit betekent dat wij steeds afwegen wie welke rol vervult en dat er een nieuw samenspel tussen de gemeente en andere actoren ontstaat. De bijdrage die actoren leveren aan het maatschappelijk effect zijn het uitgangspunt, niet de instelling/organisatie. In samenspraak met de omgeving en onze partners willen wij de maatschappelijke meerwaarde verwoorden.

Netwerken

Wij zetten steeds meer in op het versterken van netwerken en onze relaties daarbinnen. Netwerken die enerzijds lokaal aanwezig zijn. Maar wij moeten ook steeds meer gebruik maken van regionale, provinciale, landelijke en grensoverschrijdende structuren en mogelijkheden. Binnen een netwerk gaat het ook vooral om het delen van kennis. Kennis, bijvoorbeeld over informatiebeveiliging of duurzaamheid, is niet alleen nodig voor een overheid maar ook voor ondernemers. Samen op zoek gaan naar nieuwe ideeën en mogelijkheden is belangrijk. Onze voorstellen zijn dan ook gericht op het verder vormgeven van het nieuwe samenspel: het relatiebeheer tussen gemeente, ondernemers, onderzoek, onderwijs, andere overheden, sportverenigingen, culturele instellingen en inwoners.

Voorzieningen

De gemeente heeft veel kwalitatief hoogwaardige accommodaties en voorzieningen. De basisvoorzieningen zijn binnen onze gemeente aanwezig. Belangrijke opgave is om het bestaande steeds meer en beter gezamenlijk te gebruiken. Ter ondersteuning willen wij de bestaande voorzieningen beter inzichtelijk hebben, inclusief de maatschappelijke bijdrage die geleverd wordt. Dit is ook van belang om de financiën van de gemeente op termijn beheersbaar te houden.

Programmalijnen

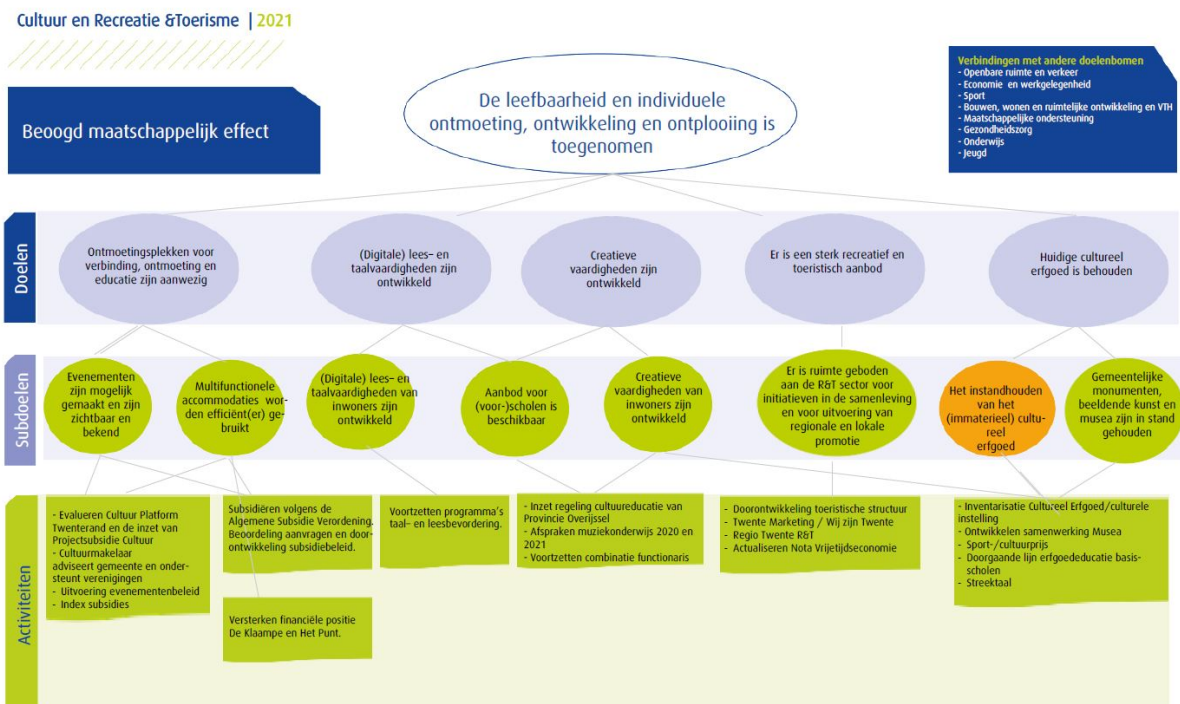
Het werkprogramma Economie omvat twee programmalijnen. De eerste programmalijn is 'Meedoen'. Dit gaat over vrijetijdsbesteding. De tweede programmalijn is 'Versterken Werkgelegenheid'. De opgave is om (samen) te werken aan de verbinding tussen Economische en Sociale Zaken. Het subdoel 'Stimuleren werkgelegenheid' heeft een plek gekregen in de doelenboom en In samenwerking met het programma Sociaal Domein wordt gewerkt aan duurzame werkgelegenheid. Een andere koppeling die sterker naar voren komt is de relatie met onderwijs. De verbinding met onderwijs is zichtbaar gemaakt door Onderwijs toe te voegen aan 'Verbindingen met andere doelenbomen', maar ook door vanuit de doelenboom Sociale Zaken te verwijzen naar de Twentse belofte in de doelenboom Onderwijs. Voor de koppeling tussen economische zaken en sociale zaken is een ontwikkelprogramma economie, werkgelegenheid en onderwijs opgesteld.

Platteland

Om het hoofd te bieden aan de ontwikkelingen en opgaven in het buitengebied is het ontwikkelprogramma platteland opgesteld. Het doel is het realiseren van een sociaal en economisch vitaal platteland. Het ontwikkelprogramma beoogt de daarbij passende activiteiten, subdoelen integraal uit te voeren, te ontwikkelen, aan te jagen en te regisseren. Met een ontwikkelprogramma wordt die samenhang georganiseerd.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Inhoudelijk perspectief

We gaan voor een cultureel veld waarin netwerk(en) het sleutelwoord is. Samenwerken, lijntjes leggen, weten wat er speelt en slim verbinden om zo met elkaar maatschappelijke doelen te realiseren en meer tastbaar te maken. Niet ieder voor zich, maar samen aan de slag. De opdrachten waar we aan gaan werken:

- Sociale opdracht (educatie en participatie)
- Economische opdracht (talent en arbeidsmarkt)
- Ruimtelijke opdracht (erfgoed bewaren, beleven, benutten)

Recreatie & Toerisme/evenementen:

De opgave voor Recreatie & Toerisme is te komen tot een nieuwe recreatieve structuur t.b.v. lokale promotie die aansluit bij Gastvrij Twente. In 2021 wordt hier verder aan gewerkt. De nieuwe netwerkorganisatie gaat zich bezig houden met lokale promotie. De volgende stap is een geactualiseerde Nota Vrijtijdseconomie die hierbij aansluit en die verschillende onderdelen uit de vrijetijdseconomie integreert (cultuur en evenementen). Voor zowel de Nota Vrijtijdseconomie als het evenementenbeleid geldt dat dit in 2021 opgepakt zou worden en ter vaststelling aangeboden aan de raad. Dit wordt niet gerealiseerd als gevolg van een ontstane vacature op gebied van recreatie en toerisme.

Beoogd maatschappelijk effect

- Participerende inwoners: inclusieve cultuur: iedereen doet mee
- Zelfredzame inwoners: ontwikkelen van creatieve en (digitale lees) en taalvaardigheden
- Versterken cultureel erfgoed: behouden, benutten en beleven
- Sociale cohesie: fysieke plekken voor verbinding, ontmoeting en educatie

Doel: Ontmoetingsplekken voor verbinding, ontmoeting en educatie zijn aanwezig

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: Digitale lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

De gemeente Twenterand staat voor een samenleving waarin iedereen kan meedoen: praktisch en theoretisch geschoold, jong en oud, ongeacht de achtergrond van de inwoner. Digitale lees- en taalvaardigheden zijn hiervoor onmisbaar. Een tekort aan deze vaardigheden vormt een barrière om zelfstandig mee te doen in onze maatschappij, online en offline.

Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Binnen de regio Twente staat de transitie van textiel- naar high tech regio hoog op de agenda. Deze technologische ontwikkelingen vragen om vernieuwing, juist in Twente waar de beroepsbevolking relatief laag is opgeleid en de Twentse steden te maken hebben met een relatief hoge werkloosheid. Het is daarom nodig dat geïnvesteerd wordt in de technische vaardigheden van inwoners. Wij leggen hierbij ook een relatie met de Economische Visie. Het gaat dan om de vraag hoe wij onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar kunnen laten aansluiten (arbeidsmarkt en talent).

Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen.

Doel: Huidig cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

We beschermen ons erfgoed niet alleen door het te behouden. Door erfgoed ook te benutten en beleven wordt het in waarde versterkt. Daarom is het nodig om erfgoed zoveel mogelijk te verbinden aan andere beleidsterrein (bijvoorbeeld educatie en recreatie & toerisme).

Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend

Het faciliteren van evenementen door o.a. het afgeven van vergunningen en afstemming met betrokkenen. Daarnaast is er gezamenlijk een breed en gestructureerd activiteitenprogramma opgezet van verschillende organisaties uit de vrijetijdseconomie.

Activiteiten

- **Uitvoering evenementenbeleid**

Het vaststellen van het Evenementenkompas ligt stil sinds de coronacrisis omdat er geen evenementen georganiseerd kunnen worden. Zodra er weer ruimte is voor evenementen zal de vaststelling en de uitvoering van het Evenementenkompas worden opgepakt.

Subdoel: Creatieve vaardigheden van inwoners zijn ontwikkeld

Kinderen, jongeren en ook volwassenen kunnen zich ontwikkelen tot verkennende, ontdekkende en creatieve inwoners.

Activiteiten

- **Creatieve broedplaatsen**

Een creatieve broedplaats is een verzamelplaats voor kunstenaars en ondernemers in de creatieve industrie waar ruimte bestaat om te experimenteren. Het doel van een creatieve broedplaats is het stimuleren van een klimaat waarin creativiteit en innovatie voorop staan, zodat jonge creatieve en technologische talenten worden verleid zich in de regio Twente te vestigen. De gemeente Enschede heeft de Tijdelijke subsidieverordening creatieve broedplaatsen regio Twente vastgesteld namens de veertien Twentse gemeenten. Vanuit de gemeente Twenterand is twee keer een verzoek ingediend, maar door de vele aanvragen zijn ze niet toegekomen aan een inhoudelijke beoordeling en is de aanvraag afgewezen (wie het eerst komt wie het eerst maalt).

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Voor plannen in de R&T-sector wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om ze te realiseren. Regionale promotie wordt uitgevoerd op Twentse schaal. Lokale promotie wordt verzorgd door Twenterand Tourist Info.

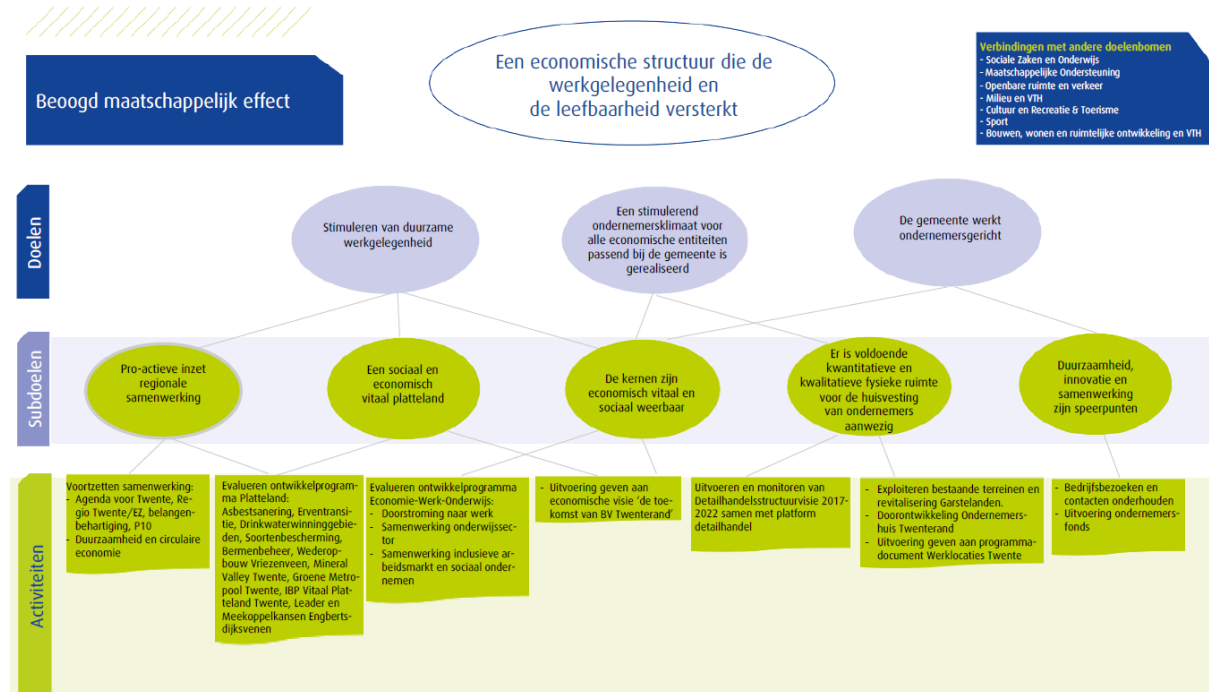
Activiteiten

- **Actualiseren en doorontwikkelen Nota Vrijtijdseconomie**
In de tweede helft van 2021 zal gestart worden met de actualisatie van de nota Vrijtijdseconomie en worden vastgesteld. Dit is afhankelijk van de snelheid van de invulling van de vacature recreatie en toerisme. Er zal een verbinding worden gelegd met het Evenementenkompas en de Cultuuropdracht. Ook zal de samenwerking met Gastvrij Twenterand hierin worden meegenomen.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2021

Inhoudelijk perspectief

Belangrijkste focus binnen de doelenboom Economie en Werkgelegenheid is dat er een economische structuur is die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt in de gemeente. Om een zodanige economische structuur te creëren is verbinding nodig. Verbinding tussen werkvelden zoals het bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt, maar ook tussen mensen onderling. Om dit te realiseren zal de gemeente een regie/faciliterende rol innemen. Dat betekent dat de gemeente zowel provinciaal, regionaal als lokaal opereert om te kijken wat er speelt en wat de mogelijkheden zijn en dit met elkaar verbindt. Dit vraagt initiatief vanuit de gemeente, de samenleving en samenwerking tussen partijen. Hierbij is de gemeente het 'olieroosje' en degene die het overzicht moet hebben om de koers samen met andere partijen te bepalen. Middels programmasturing pakken we dit op en wordt gestuurd op integraal werken. De ondernemersbenadering en de actieve inzet op regionale/provinciale samenwerking (o.a. via de Agenda van Twente (AvT) zijn ook in 2021 belangrijk. De projectgelden voor de AvT zijn teruggebracht naar €0,-. Eventuele projecten die voortkomen uit de AvT, zullen gefinancierd worden vanuit het werkbudget economie.

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Het platteland betreft alle inwoners en erven van Twenterand. Sociaal en economisch betreft niet alleen agrarische, maar ook toeristische, recreatieve en natuurgerelateerde activiteiten. Vitaliteit is gerelateerd aan inkomens- en welzijnsindicatoren.

Activiteiten

- **Platteland**

Betrokken activiteiten:

Asbestsanering, Erventransitie, Drinkwaterwinninggebieden, Soortenbescherming, Bermenbeheer, Wederopbouw Vriezenveen, Mineral Valley Twente, Groene Metropool Twente, IBP Vitaal Platteland Twente, Leader, Meekoppelkansen Engbertsdijkvenen.

Door vacatures op diverse beleidsterreinen vindt er minimale inzet plaats op bovengenoemde activiteiten.

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Met kwantitatief fysieke ruimte wordt bedoeld dat er voldoende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven zijn. Met kwalitatieve fysieke ruimte bedoelen we dat de vraag van ondernemers aansluit bij het beschikbare aanbod en de benodigde voorzieningen, bijv. glasvezel.

Activiteiten

- **Detailhandelsstructuurvisie**

Het actualiseren / opstellen van een nieuwe detailhandelstructuurvisie wordt niet in 2021 opgeleverd.

Er is veel gebeurd op detailhandelsvlak door corona. Dit vraagt meer dan alleen een actualisatie. Om een visie te actualiseren / opnieuw op te stellen zijn gesprekken nodig en die hebben door corona weinig kunnen plaats vinden. Ook is de Provincie Overijssel bezig met haar omgevingsvisie die op ons van invloed is en intern moet er ook nog naar de kernen gekeken worden wat betreft de omgevingsvisie. Ook hebben we te maken met een capaciteitsprobleem bij het team economie.

- **Exploiteren bestaande terreinen en revitalisering Garstelanden.**

Wordt er dit jaar gerevitaliseerd?

Verklaring verschillen programma Economie en Vrije tijdsbesteding

Verklaring verschillen programma Economie en Vrije tijdsbesteding

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Lasten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	47.466,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	0,00
Doelenboom Sport	24.760,00
	72.226,00

Baten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	0,00
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	-10.000,00
Doelenboom Sport	14.908,00
	4.908,00

Totaal programma Economie en vrije tijdsbesteding	77.134,00
---	-----------

Het nadeel van € 77.134 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Cultuur en Recreatie en Toerisme: Verhoging van subsidie EV met een bedrag van € 47.466. Dekking vindt plaats door verschuiving van middelen van het programma sociaal naar Economie en Vrije tijdsbesteding. Dit is administratief in deze berap verwerkt.

Sport: een nadeel van € 24.760 o.a voor : In 2021 zijn eenmalig de sporttarieven bevroren op het niveau van 2020. Hierdoor wordt de afspraak om de kostendekkendheid van de sport in de jaren 2020 tot en met 2023 met een bedrag van € 48.000 te vergroten niet helemaal gehaald. Het 1 jaar bevroren van de tarieven heeft een structureel effect op de begroting omdat de werkelijke inkomsten in 2021 achterblijven bij de begroting. Het nadelige effect op de begroting 2021 is € 14.908.

De klimtouwinstallatie in sporthal de Stamper is eind 2020 afgekeurd en moet in 2021 vernieuwd worden. Hiervoor is het budget eenmalig met een bedrag van € 13.000 opgehoogd.

Zwembad de Zandstuve heeft sinds 3 jaar een nieuw systeem voor chloor. De aanschaf was goedkoop, echter nu blijkt dat het jaarlijks verbruik duurder is. Hiervoor is een bedrag van € 13.000 extra opgenomen. Dit heeft een structureel effect.

Programma Fundament

Inleiding

Personeel

Toenemend blijkt het lastig om voldoende gekwalificeerde medewerkers te werven en te behouden, dit wordt sterk beïnvloed door de steeds krappere arbeidsmarkt

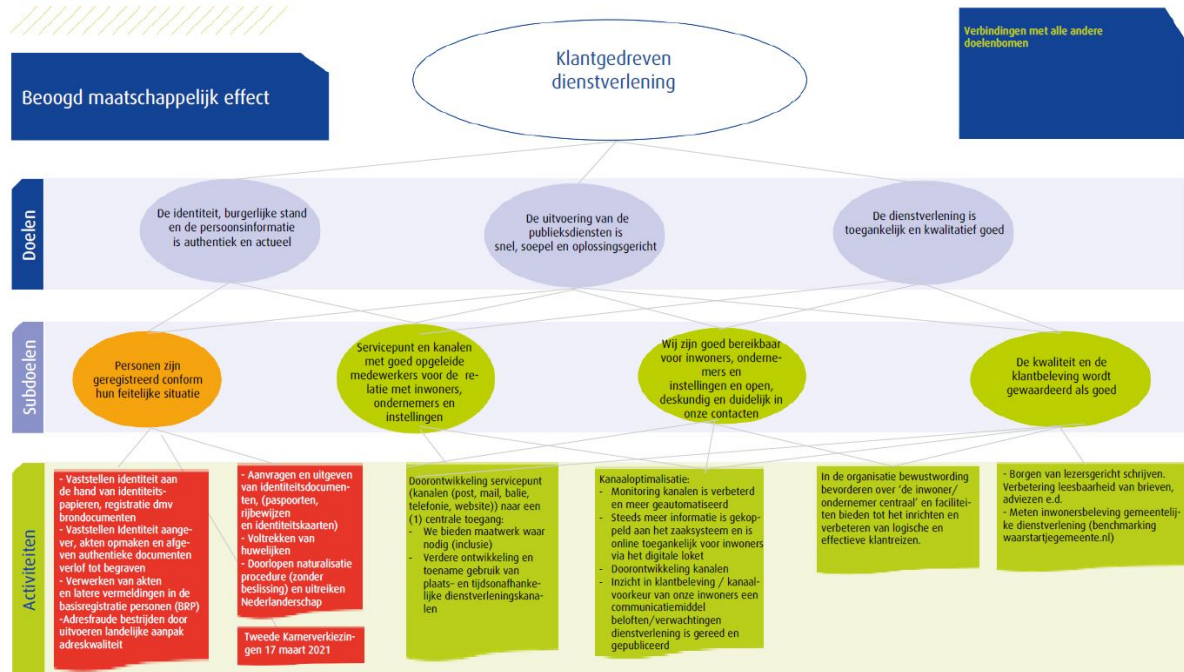
Software kosten

Zoals in de kadernota 2022 aangegeven bleek uit de jaarrekening 2020 een forse overschrijding van de software kosten. In de begroting 2022 is hiervoor € 250.000 extra geraamd. Omdat de overschrijding zich ook voordoet in 2021 is in de Berap € 230.000 bij geraamd.

Doelenboom Dienstverlening en klantcontact

Doelenboom

Dienstverlening en klantcontact | 2021

Inhoudelijk perspectief

Organisatiebrede dienstverlening

Onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemingen staan centraal. De toegang tot de gemeente is laagdrempelig en zo eenvoudig mogelijk. De gemeente Twenterand staat als meest nabije overheid middenin de informatiesamenleving. We faciliteren en stimuleren selfservice. Digitale toegang, het goed op orde hebben van beveiliging en privacy en nieuwe technieken zijn voor de gehele informatievoorziening randvoorwaardelijk. Het inrichten hiervan stelt naast de veranderende dienstverlening aan de voorkant, eisen aan de beschikbaarheid en mogelijkheden van onze systemen. Synergie tussen de verschillende kanalen zoals telefonie, balie, post en Social Media en consistentie van de dienstverlening over de kanalen heen, is hierbij van belang. Door toepassing van organisatiebreed zaakgericht werken is aan een eerste voorwaarde voldaan voor data gestuurd werken. Hierdoor kunnen ook de prestaties van de dienstverlening worden gemonitord en geoptimaliseerd. Ook krijgen inwoners voor steeds meer online toegang tot de eigen zaken via het digitaal loket waardoor de dienstverlening transparanter wordt.

De toegangskanalen in combinatie met online informatiebronnen zijn middelen waarmee de gemeente de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties voorziet in zijn/haar eigen product of dienst. Van belang is dat alle medewerkers werken volgens de spelregels van het zaakgericht werken en de online gepubliceerde afspraken en informatie. De aanbesteding binnen het "Samen organiseren" project van de VNG (GT-Connect) is door de VNG beëindigd. Voor telefonie wordt aangesloten bij en gebruik gemaakt van reeds beschikbare software waarmee plaats- en tijdonafhankelijk werken goed mogelijk is.

De met de aanschaf en implementatie van systemen gepaard gaande kosten, zijn opgenomen in het onderdeel Twenterand Digitaal.

Beoogd maatschappelijk effect

Klantgedreven dienstverlening

Doel: De identiteit, burgerlijke stand en de persoonsinformatie is authentiek en actueel

Bij geboorte of bij binnenkomst van elke nieuwe inwoner in Nederland wordt de identiteit vastgesteld en vastgelegd. Alle inwoners van de gemeente Twenterand zijn geregistreerd met een set van

gegevens in de basisregistratie (BRP). De kwaliteit wordt bepaald door de actualiteit en authenticiteit van de geregistreerde gegevens. Adresfraude wordt bestreden door de uitvoering van landelijke aanpak adreskwaliteit. De organisatie van de Tweede Kamer verkiezingen 2021 voldoet aan de geldende regels en eisen (inclusief coronamaatregelen) en er wordt gebruik gemaakt van enkele digitale tools waardoor veel handwerk overbodig wordt.

Doel: De uitvoering van de publieksdiensten is snel, soepel en oplossingsgericht

De uitvoering van de publieksdiensten is snel, soepel en oplossingsgericht en sluit steeds meer aan bij het besef dat mensen graag zelf hun zaken regelen, wanneer het hen uitkomt. Ook in 2021 zal verder worden geïnvesteerd in kanaalafhankelijk werken en responsieve E-formulieren. De inrichting hiervan vereist beschikbaarheid van systemen, beveiliging en ICT-infrastructuur. Voor mensen die dit niet kunnen, bieden we maatwerk en ondersteuning. Standaard en digitaal waar het kan, persoonlijk en op maat waar het moet. We zijn een inclusie gemeente, waarin iedereen zich welkom voelt.

Doel: De dienstverlening is toegankelijk en kwalitatief goed

Bij klantgedreven dienstverlening geloven we dat de kracht voor goede dienstverlening in de betrokkenheid en professionaliteit zit van de medewerkers. Onze dienstverleningskernwaarden: professioneel, invoelend en respectvol, oplossingsgericht en transparant. Wij zorgen dat verwachtingen rondom onze dienstverlening helder en toegankelijk zijn. Onze centrale toegangskanalen zijn eenvoudig bereikbaar. De klantreis is logisch en effectief ingericht en wordt door monitoring en signalering steeds meer geoptimaliseerd. Door middel van benchmarking wordt in 2021 en 2023 de inwonersbeleving over de gemeentelijke dienstverlening gemeten. Verbeterpunten worden opgepakt en de resultaten gepubliceerd op "waarstaatjegemeente.nl".

Subdoel: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en open, deskundig en duidelijk in onze contacten

Wij zijn een toegankelijke gemeente. Klantgericht, helder in onze bereikbaarheid en de verwachtingen bij onze producten en diensten. In deze opdracht staat de doorontwikkeling van onze dienstverleningskanalen centraal.

Activiteiten

- **Doorontwikkeling servicepunt (post, mail, balie, telefonie, website) naar een (1) centrale toegang.**

We investeren continu in de kwaliteit en kwantiteit van servicepuntmedewerkers. Hierbij wordt ingezet op flexibiliteit en continuïteit, eigenaarschap, samenwerking en professionalisering. Hierdoor vindt adequate en correcte registratie plaats van contacten, en neemt het aantal directe afgehandelde binnenkomende vragen/verzoeken in het eerste contact toe.

De overgang naar GT Connect is niet doorggegaan. Voor telefonie wordt aangesloten bij en gebruik gemaakt van reeds beschikbare software.

Doelenboom Bedrijfsvoering

Doelenboom

Bedrijfsvoering | 2021

Inhoudelijk perspectief

Bedrijfsvoering

Alle taken en activiteiten binnen bedrijfsvoering zijn gericht op de ondersteuning van het primaire proces. Daarmee is de doelstelling van bedrijfsvoering, passend binnen het programma Fundament, gericht op een solide bedrijfsvoering ten behoeve van een goed functionerende gemeente. De voorstellen zoals hierna toegelicht kunnen in dat kader gezien worden

Enkele ontwikkelingen uitgelicht:

Inwonersbetrokkenheid

Het college wil de kernbudgetten blijven inzetten met als doel initiatieven in de samenleving, die bijdragen aan de sociale cohesie en de leefbaarheid in Twenterand, te stimuleren. De noodzakelijke bezuiniging dwingt ons ertoe het bedrag voor de kernbudgetten te halveren. Daarmee blijft er een bedrag beschikbaar van € 50.000,-.

Duurzaam en toekomstbestendig gemeentehuis

De voorbereidingen vragen meer tijd dan voorzien, mede door de coronacrisis. De taakstelling van €85.000,- wordt voor 2021 niet gehaald.

Professionalisering

Dit betekent dat wij voortdurend investeren in de ontwikkeling, duurzame inzetbaarheid en mobiliteit van medewerkers, een en ander ook overeenkomstig de verplichtingen die voortvloeien uit de CAO gemeenten. Daarom is een voorstel gemaakt waarin het opleidingsbudget vanaf 2021 wordt verhoogd omdat het huidige budget (dat relatief laag is in vergelijking met andere gemeenten van vergelijkbare omvang) amper toereikend is om medewerkers deel te laten nemen aan noodzakelijke trainingen/cursussen/seminars i.v.m. ontwikkelingen op het vakgebied. In verband met de noodzaak om de begroting 2021 sluitend te krijgen is het voorstel voor extra middelen daarom met ingang van 2022 verwerkt. Het gaat om een bedrag van €82.000,-.

Twenterand Digitaal

Twenterand Digitaal is ondersteunend aan de doelen van de programma's. Grote opgaven voor dit ontwikkelprogramma zijn in 2021 o.a. Digitaal stelsel omgevingswet, telefonie en flexwerken. Met

ingang van 2022 eindigt dit programma, omdat het vooral een investeringsbudget voor software betreft en software steeds meer wordt gehuurd.

Beoogd maatschappelijk effect

Solide bedrijfsvoering ten behoeve van een goed functionerende gemeente

Doel: De medewerkers zijn in staat te doen wat de organisatie vraagt

Hierbij werken wij o.a. aan:

- Werken in rollen i.p.v. functies;
- Teamontwikkeling;
- Leiderschapontwikkeling;
- Bevordering lerend vermogen, resultaatgerichtheid, eigenaarschap;
- Tijd- en plaatsafhankelijk werken;

Doel: Inwoners zijn geïnformeerd en participeren

Het doel is dat de inwoners van de gemeente Twenterand zich gehoord en betrokken voelen. In beide begrippen zit het tweerichtingsverkeer. Beide bereik je ook door goed te luisteren naar wat er in de Twenterandse samenleving gebeurt en ook door daadwerkelijk iets te doen met die signalen.

Bovendien stimuleren we initiatieven vanuit de samenleving en bieden hulp bij het realiseren ervan. De gemeente wordt daarin een partner in de samenleving, in plaats van alleen de bedenker en uitvoerder.

Doel: Kwalitatief goede, effectieve en efficiënte ondersteuning en advisering aan bestuur en organisatie

Dit meer intern gerichte doel wordt bereikt door de realisatie van de subdoelen van alle pofach-functies. Hierdoor zijn de primaire processen in de andere doelenbomen beter in staat om de bestuurlijke doelen te realiseren.

Doel: De financiële huishouding geeft een volledig en betrouwbaar beeld van de gemeentelijke financiële positie

De (financiële) gegevens die bij de verschillende documenten in de P&C-cyclus verstrekt worden, moeten een juist beeld geven van de financiële positie op dat moment. Dit betekent dat de gegevens in het financiële systeem up-to-date moeten zijn.

Subdoel: De organisatie is doelmatig en doeltreffend gefaciliteerd

Om dit subdoel te kunnen realiseren dienen randvoorwaarden op het gebied van ICT, huisvesting, facilitair, DIV maar ook advisering op de terreinen van de SCOPAFIJTH – functies zo optimaal mogelijk ingericht te zijn.

Activiteiten

- **Zoekrichting: Gemeentehuis**

Afgelopen voorjaar heeft de raad ingestemd met de verbouwing van het gemeentehuis om te komen tot een duurzaam en toekomstbestendig gemeentehuis. In de begroting 2021 is de stelpost verlaging huisvestingslasten ad € 85.000 geschrapt. Bij een afgeronde uitvoering voor 2022 is uitgangspunt dat de lastenverlaging in 2022 gerealiseerd wordt,

Verklaring verschillen programma Fundament

Verklaring verschillen programma Fundament

Programma Fundament

Lasten

Doelenboom Dienstverlening	0,00
Doelenboom Bedrijfsvoering	1.453.500,00
	1.453.500,00

Baten

Doelenboom Dienstverlening	0,00
Doelenboom Bedrijfsvoering	-4.202.515,00
	-4.202.515,00

Totaal programma Fundament	-2.749.015,00
----------------------------	---------------

Het voordeel van € 2.749.015 wordt onder andere veroorzaakt door de volgende posten:

Bedrijfsvoering: Er zijn extra middelen jeugd ontvangen ter grootte van € 1.030.000. Deze middelen zijn toegelicht in de raadsbrief voor de meircirculaire. Deze middelen worden gestort in de reserve sociaal domein (zie ook teksten van de doelenboom maatschappelijke Ondersteuning).

We hebben € 1.005.000 ontvangen t.b.v. de maatregelen corona (mei circulaire). Deze middelen hebben we opgenomen als stelpost corona en dienen ter dekking van de uitgaven. Zie hiervoor ook de aparte bijlage corona.

Zoals aangekondigd in de jaarbrief van de meircirculaire bedraagt het voordeel op de algemene uitkering € 922.000.

Voor voogdij 18+ is een extra bedrag ontvangen van € 794.000. Deze middelen worden conform raadsbesluit ingezet voor extra personeel.

Er is in 2021 € 50.000 meer toeristenbelasting ontvangen over 2020 dan verwacht. Dit is een eenmalig voordeel in 2021.

De voormalige bibliotheek in Vroomshoop (Vredesplein) is verkocht. De opbrengst was € 225.000 en de boekwaarde € 178.500. Per saldo dus een eenmalig voordeel van € 46.500.

De post ICT (software) laat een nadeel zien van € 230.000. Dit nadeel deed zich ook voor bij de jaarrekening 2020 en is al meegenomen in de kadernota 2022.

Financiële positie en ontwikkeling

Financiële positie en ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat het financiële rapportagedeel van deze berap. Onderstaand worden de afwijkingen per programma aangegeven, alsmede de uitkomsten hiervan voor de resultaatbestemming. Tot slot wordt een toelichting gegeven, waarin per programma de verschillende mutaties nader worden verklaard.

Overzicht van baten en lasten per programma

	Lasten	Baten
Programma Sociaal Domein		
<i>Mutaties Berap 2021:</i>	1.038.037,00	-29.210,00
Programma Ruimte		
<i>Mutaties Berap 2021:</i>	117.240,00	-4.670,00
Programma Economie en vrije tijdsbesteding		
<i>Mutaties Berap 2021:</i>	72.226,00	4.908,00
Programma Fundament		
<i>Mutaties Berap 2021:</i>	1.453.500,00	-4.202.515,00
Totaal	2.681.003,00	-4.231.487,00
Resultaat voor bestemming		-1.550.484,00

Resultaatbestemming

	Storting	Onttrekking
<i>Mutaties Berap 2021 t.b.v. Sociaal Domein:</i>	1.824.030,00	-950.000,00
Begroting 2021 geactualiseerd n.a.v. Berap 2021	1.824.030,00	-950.000,00

Resultaat voor bestemming	-1.550.484,00
Berap: mutaties reserves	874.030,00
Resultaat na bestemming	-676.454,00

Toelichting overzicht 'baten en lasten per programma'

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (B.B.V.) is het verplicht de gemeenteraad een begroting aan te bieden die is geschoond van stortingen in en onttrekkingen aan reserves. Dit is het zogenaamde resultaat voor bestemming. Vervolgens dient aangegeven te worden welke bedragen aan welke reserves moeten worden onttrokken dan wel worden toegevoegd en op welke programma's dit betrekking heeft. Na deze toevoegingen en onttrekkingen (de resultaatbestemming) volgt het resultaat nabestemming. Op deze manier wordt voor de raad inzichtelijk gemaakt hoeveel aan reserves wordt toegevoegd en onttrokken, zonder dat dit hun budgetrecht aantast.

Resultaatbestemming:

Het inzichtelijk maken van deze regelgeving voor wat betreft de resultaatbestemming is door ons opgenomen onder het financiële overzicht "baten en lasten per programma". Zoals uit het betreffende overzicht blijkt, sluit de begroting 2021 (geschoond van stortingen in en onttrekkingen aan reserves) bij deze berap met een voordelig saldo van € 676.454. Dit noemen we het zogenaamde resultaat voor bestemming.

Berekening:

- stijging lasten 2021	N	2.681.003,00
- stijging baten 2021	V	-4.231.487,00
- resultaat voor bestemming	V	<u>-1.550.484,00</u>

Berap 2021:

Programma Sociaal Domein	N	1.008.827,00
Programma Ruimte	N	112.570,00
Programma Economie en vrije tijdsbesteding	N	77.134,00
Programma Fundament	V	-2.749.015,00
Resultaatbestemming, onttrekkingen / toevoegingen reserves	N	<u>874.030,00</u>
Totaal voordeel Berap 2021	V	-676.454,00